

ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ

ἐπιμέλεια: π. Κυριακού Τσουρού

Είκοσι χρόνια μετά την κοίμηση του μακαριστού π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου, ο λόγος του, ή σκέψη του, οι γνώσεις του και τὰ πρωτοποριακά μέ πρωτογενές υλικό για τὸ σκηνικό τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων κείμενά του, ἀποτελοῦν τὴ βάση κάθε περαιτέρω μελέτης τοῦ σύγχρονου σκηνικοῦ τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων.

Στὸ παρὸν τεῦχος μεταφέρομε τὰ βασικότερα τμήματα ἄρθρου του περὶ «Νέας Ἐποχῆς», πού δημοσιεύθηκε στὸ περιοδικό «Ἐφημέριος» τοῦ ἔτους 1988. Σ' αὐτὸ τὸ ἄρθρο ὁ ἀναγνώστης θὰ βρεῖ ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα πού περιγράφουν μὲ ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια καὶ σαφήνεια τὸ ρεῦμα τῆς «Νέας Ἐποχῆς τοῦ Ὑδροχόου».

Η «ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ – ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΥΔΡΟΧΟΟΥ»

ὑπό π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου

Τί εἶναι «Νέα Ἐποχή» (New Age)

Γιὰ νὰ μελετήσουμε τὸ νέο αὐτὸ φαινόμενο καὶ νὰ τὸ ἀντιμετωπίσουμε μὲ σωστὸ τρόπο, πρέπει νὰ ἀναφερθοῦμε στὸ παρελθόν, νὰ ἀναζητήσουμε τὰ αἷτια πού τὸ προκάλεσαν. Ὅμως προηγουμένως πρέπει νὰ κατανοήσουμε τὸν ὄρο «Νέα Ἐποχή». ...

Ὁ ὄρος «Ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου» προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀστρολογία. Ἡ καθαρὰ ἀστρονομικὴ μεταβολὴ τοῦ σημείου τοῦ ἡλίου κατὰ τὴν ἑναρξὴ τῆς ἀνοιξέως πού συντελεῖται κάθε 2.000 χρόνια ὅταν ὁ ἥλιος εἰσέρχεται σὲ ἓνα νέο ἀστερισμὸ τοῦ Ζωδιακοῦ κύκλου, ἐρμηνεύθηκε ἀπὸ τὴν ἀστρολογία σάν βασικὸ σημεῖο γιὰ τὴν τύχη τῆς γῆς μας. Γύρω στὸ τέλος τοῦ αἰῶνος μας ὁ ἥλιος θὰ περάσει κατὰ τὴν ἑναρξὴ τῆς ἀνοιξέως ἀπὸ τὸν ἀστερισμὸ τοῦ Ἰχθύος στὸν ἀστερισμὸ τοῦ Ὑδροχόου. Κατὰ ἓνα ὑπολογισμὸ, αὐτὸ τὸ «πέραςμα» συντελέσθηκε ἤδη τὸ ἔτος 1962.

Ὁ Ἰχθύς εἶναι ὡς γνωστὸ τὸ σύμβολο τοῦ Χριστιανισμοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ὀπαδοὶ τῆς νέας κινήσεως ἰσχυρίζονται πὼς μὲ τὸ πέραςμα ἀπὸ τὸν ἀστερισμὸ τοῦ Ἰχθύος στὸν ἀστερισμὸ τοῦ Ὑδροχόου, τελειώνει καὶ ἡ ἐποχὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἔτσι στή «Νέα Ἐποχή» ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ χριστιανικὴ πίστη θεωρεῖται ξεπερασμένη.

Ἡ κίνηση τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ἔχει τὶς ρίζες τῆς στή «Θεοσοφικὴ Ἐταιρία» τῆς Helena Petrowna Blavatsky (1875). Σύμφωνα μὲ τὴ θεοσοφικὴ ἀποψη ὅλες οἱ θρησκείες ἔχουν κοινὰ τὰ βασικά τους σημεία. Ἔτσι ξεπερνοῦν τὶς διαφορὲς, βαδίζοντας πρὸς μίαν μεγάλη ἑνωσὴ μεταξύ τους. Αὐτὸ σημαίνει μίαν «Νέα Ἐποχή» γιὰ τὴ θρησκεία, πού θὰ πραγματοποιηθεῖ σὲ ἓνα ἀνώτερο ἐξελικτικὸ ἐπίπεδο.

Ἡ Blavatsky διακήρυττε τὴν πίστη στήν ὑπαρξὴ τῶν «Δασκάλων», πού ἦταν «πνευματικὰ ὄντα» ἢ ἀνθρωποὶ πού ἔφθασαν σὲ ἀνώτερα ἐπίπεδα ἐξελίξεως καὶ ἔστειλαν μηνύματα στοὺς ἀνθρώπους.

Στή θεοσοφική κίνηση τῆς Μπλαβάτσκι ἐχρησιμοποιοῦντο οἱ ὅροι «Ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου», «Ἐποχή τοῦ Ἡλίου» ἢ καί «Οἰκολογική Ἐποχή», πού εἶναι συνώνυμοι μέ τή «Νέα Ἐποχή». Ἐκείνη ὁμως πού ἔθεσε τά βασικά θεμέλια τῆς νέας κινήσεως ἦταν ἡ τρίτη πρόεδρος τῆς «Θεοσοφικῆς Ἐταιρίας», ἡ Alice Bailey (1880-1949), ὁ «μεσσίας» τῆς θεοσοφικῆς ομάδος Lucis Trust, πού δρᾷ σήμερα καί στή χώρα μας μέ διάφορα ὀνόματα. Σάν πνευματιστικό μέντιουμ ἡ Bailey ἐλάμβανε «μηνύματα» ἀπό τόν «Δάσκαλο τῆς Σοφίας», τό Θιβετιανό Djawal Khul μέσω «αὐτομάτων γραφῶν», οἱ ὁποῖες ἀπετέλεσαν τή βάση γιά τή διδαχή της, πού εἶναι βασική γιά τούς θεοσοφικούς κύκλους μέχρι σήμερα. ...

Κατά τό «θεῖο σχέδιο» τῆς Bailey προβλέπεται μία νέα τάξη πραγμάτων, πού θά περιλαμβάνει μία νέα παγκόσμια κυβέρνηση καί μία παγκόσμια θρησκεία. Οἱ ἐθνικές κυβερνήσεις πρέπει νά διαλυθοῦν γιά χάρη τῆς ειρήνης καί διατηρήσεως τῆς ἀνθρωπότητος (C. Cymrey, *Die sanfte Verführung, Hindergrund der New - Age – Bewegung*. Asslar 1986, σ. 68).

Γιά τήν ὁργάνωση πού διαδίδει σήμερα τίς ιδέες τῆς Bailey, τήν ἔταιρία Lucis Trust, ἡ ἀναγγελία μιᾶς «Νέας Ἐποχῆς» εἶναι βασικό μήνυμα. Ἡ ἀνατολή της βρίσκεται πολύ πλησίον. «Ζοῦμε σέ μία ἐπείγουσα μά ὡστόσο θαυμάσια ἐποχή», ἀναφέρεται σέ Ἐγκύκλιο Ἐπιστολή (Σεπτέμβριος 1987). ...

Οἱ ἄνθρωποι τῆς New Age μιλοῦν γιά «ἐξελικτικό πῆδημα» ὄχι μόνο τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά καί ὀλοκλήρου τοῦ σύμπαντος. Σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σ' αὐτό τό «ἄλμα», καί τώρα μπορούμε ν' ἀναπτυχθοῦμε καί νά γίνουμε ἕνας «μοναδικός μέγας ἐνεργητικός ὁργανισμός, ἀκόμη καί σ' αὐτή τή γενεά». Οἱ θέσεις αὐτές ἐναρμονίζονται ἀπόλυτα

μέ τίς ἐπαγγελίες τῆς θεοσοφίας γιά τήν «ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου» πού ἡ ἔναρξή της ἀναγγέλθηκε γιά τίς ἡμέρες μας.

Σύμφωνα μέ τίς θεοσοφικές ἐπαγγελίες τῆς Bailey ἡ ἀνθρωπότητα, κατά τήν εἴσοδό της στήν «ἐποχή τοῦ ὕδροχόου», ὑφίσταται μιά πραγματική μύηση. Ἡ συνείδηση ὄλων τῶν ἀνθρώπων διαλύεται σέ μία ἐνότητα, στή «συνείδηση τοῦ Χριστοῦ». Καί πάλι ἐδῶ δέν πρόκειται γιά ἕνα συγκεκριμένο πρόσωπο, τό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐκ Ναζαρέτ, ἀλλά γιά μιά «χριστική κατάσταση», ὅπως τήν κυρύττουν οἱ ἀποκρυφιστικοί κύκλοι, λόγου χάρη τοῦ λεγομένου «Ἐσωτερικοῦ χριστιανισμοῦ», πού γίνεται κτῆμα ὄλων τῶν ἀνθρώπων σέ ἕνα συγκεκριμένο στάδιο ἐξελίξεως, στό ὁποῖο οἱ ἄνθρωποι μεταβάλλονται σέ «ἀνώτερα ὄντα». Εἶναι τό «ρεῦμα τῆς πνευματικῆς ζωῆς», χυμένο «στήν ἀνθρώπινη συνείδηση» κατά τήν «Ὑδροχοϊκή ἐποχή», πού ὀδηγεῖ σ' αὐτή τή «χριστοποίηση». ...

Μερικοί ἐρευνητές, στήν προσπάθειά τους νά ὀρίσουν τό ρεῦμα τῆς «Νέας Ἐποχῆς», ὅπως παρουσιάζεται στό «ἐξωτερικό δίκτυο», κάνουν λόγο γιά τό «σύνδρομο τῆς New Age», ἐνῶ ἄλλοι χρησιμοποιοῦν τόν ὅρο «οὐράνιο τόξο» μέ στόχο ὄχι μόνο νά δηλώσουν τήν ἔνωση μεταξύ οὐρανοῦ καί γῆς, ἀλλά καί νά ὑπογραμμίσουν πῶς περιλαμβάνει ὅλα τά χρώματα, ἀγκαλιάζοντας τό Σύμπαν.

Ὁ ὅρος New Age χρησιμοποιήθηκε στήν Ἀμερική σάν συλλογικός ὅρος γιά νά δηλώσει μιά κίνηση πού ἀπλώνεται παντοῦ καί κατακτᾷ μεγάλα τμήματα τοῦ πληθυσμοῦ. Περιλαμβάνει πολλές τάσεις καί χρησιμοποιεῖ διάφορες τεχνικές, αὐτοεμπειρίας, διαλογισμοῦ, rebirthing (ἀναγέννηση), βιοενεργητικό τρόπο ζωῆς, φυσική καί λαϊκή θεραπευτική, οἰκοδομική βιολογία, ἡλιακή ἐνέργεια, προστασία τοῦ περιβάλλοντος, ραδιαί-

σθηση (αντίδραση σέ ακτινοβολίες), μεταβίβαση σκέψεως, αποκρυσταλλισμό κ.ο.κ. (New Age Forum, Πρόγραμμα – Seibranz, σ. 2).

Πρόκειται γιά «πολύμορφο ρεῦμα», πού περιλαμβάνει συνδέσμους, ὀργανώσεις, ἄτομα καί ὑπόσχεται νά ὀδηγήσει στή «νέα ἐποχή τοῦ φωτισμοῦ καί τῆς ἁρμονίας». Τό ρεῦμα αὐτό περιλαμβάνει μιά «μοντέρνα ποικιλία τῆς γνώσεως», πού ἀντιστρατεύεται τή μηχανιστική σκέψη. Διακηρύττει τήν ἁρμονία τοῦ κόσμου, μιά αἰσιοδοξία καί μιά θετική ἄποψη τῶν πραγμάτων. Ἐκεῖ ἀνήκει ἕνα μίγμα ἀνθρωπιστικῆς ἠθικῆς, «ὀλικῆς θεραπείας», ιδεῶν, τῆς κινήσεως τοῦ δυναμικοῦ τοῦ ἀνθρώπου» (human potential movement), παραδοσιακῶν ἀνατολικῶν θρησκευτικῶν κ.ο.κ.

Ἡ κίνηση χρησιμοποιεῖ ὅλες τίς ἀνατολικές τεχνικές γιά τήν ἀπόκτηση τοῦ «φωτισμοῦ»: Τό ζέν, τή γιόγκα, ἀσκήσεις ἀναπνοῆς, χοροῦ, μορφές θεραπευτικῆς, πού ἀναφέρονται στήν ὀνομαζόμενη «ἀνθρωπιστική ψυχολογία» ἢ τήν «διαπροσωπική ψυχολογία» (transpersonale), πού ξεπερνᾷ τήν παραδοσιακή ψυχανάλυση καί τήν ἀπογυμνώνει ἀπό τά ὑλιστικά τῆς στοιχεῖα. Ἀκόμη χρησιμοποιεῖ ὅλες τίς δυτικές μορφές ἐσωτερισμοῦ, πού ὑπόσχονται νά ἀνακαλύψουν τό μυστικό νόημα τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου, τόν πνευματισμό, τόν αποκρυσταλλισμό γενικώτερα, τήν κίνηση τῶν ροδοσταύρων, τῶν θεοσοφιστῶν, τῶν ἀνθρωποσοφιστῶν καί ἐκεῖνες πού ἀποβλέπουν στίς μεγάλες ἐνοποιήσεις, ὅπως τήν ἐνοποίηση τῆς ἀνατολικῆς καί δυτικῆς σκέψεως, τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καί τῆς πνευματικότητος κ.ο.κ.

Στό ρεῦμα τῆς New Age κινουῦνται μέ μεγάλη ἄνεση ὀνόματα ὅπως ὁ Khan

καί ὀλόκληρος ὁ σουφισμός στή Δύση, ὁ Δάσκαλος τῆς Tai Chuan al Huanc, ὁ Rollig Thumber καί ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῆς ἰνδιάνικης θρησκείας, ὁ Carlos Kastenanta μέ τίς ἐμπειρίες του στήν Mescalina, ἐκπρόσωποι τῆς «μητρικῆς θεότητας», προσωπικότητες τοῦ θιβητιανοῦ βουδισμού, ὅπως οἱ ἀποθανῶντες Tscögyam Trugpa καί Anagarika Govinda. Σέ μᾶς τοὺς Ἑλληνας εἶναι πῶς γνωστός ὁ Ole Nydahl ἀπό τά συχνά ταξίδια του στή χώρα μας καί ἀπό τήν ἑλληνική τηλεόραση (!), ὅπως καί ὁ Δαλάι Λάμα.

Ἀπό τίς φυσικές ἐπιστήμες ἀναφέρουμε τά ὀνόματα τοῦ Fritiof Capra καί David Bohm. Στό ρεῦμα τῆς «Νέας Ἐποχῆς» συναντοῦμε ἀκόμη «σαννυάσιν» τοῦ Μπαγκβάν Ραζνίς καί, φυσικά, τό ὄνομα τοῦ David Spranger.

Ἡ «Νέα Ἐποχή» εἶναι ἕνας λαός τόσο χρωματιστός, πού δέν φθάνουν τά χρώματα τοῦ οὐράνιου τόξου νά τόν προσδιορίσουν. Ἡ ἀπαίτησή της εἶναι «καθολική». Ἐπιθυμεῖ νά ὀδηγήσει σέ νέο προσανατολισμό στήν πολιτική σκέψη, στήν κοινωνική συμβίωση, στήν πραγμάτωση τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος, στή συμπεριφορά ἀπέναντι στό περιβάλλον, στήν ἀπόκτηση ἐνεργείας, στή διατροφή, στίς ἀμοιβαῖες σχέσεις, στίς ἀνάγκες τοῦ σώματος, τοῦ πνεύματος, τῆς ψυχῆς. Ἀρχές, τρόποι σκέψεως, ἀξίες πού ἴσχυσαν αἰῶνες τώρα, γκρεμίζονται μέ τόσο γοργό ρυθμό, πού προκαλεῖ σύγχυση (New Age Forum, σ. 1).

Τά ἀνωτέρω δείχνουν πῶς ἐδῶ δέν ἔχουμε νά κάνουμε μέ μιά κλειστή ὀμάδα, ἀλλά μέ σύνδρομο, μέ ἕνα σωτηριολογικό μοντέλο αὐτόματης σωτηριολογίας. Ἔτσι τό νέο ρεῦμα δέν ἀπειλεῖ ἀπλῶς ὀλόκληρο τό δυτικό πολιτισμό, ἀλλά καί τήν ἐν Χριστῷ σωτηρία.

ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ἡ περίπτωση τοῦ Πνευματισμοῦ

τοῦ Πρωτοπρ. Βασιλείου Γεωργοπούλου.
Ἐπίκουρου Καθηγητοῦ Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Ὁ Πνευματισμός, τόσο στήν κλασική του μορφή, ὅσο καί στή μεταγενέστερη ἐξέλιξή του, σέ ὅλες τίς παραλλαγές, ὅπως κι ἂν αὐτοπροσδιορίζεται (ἐπιστημονικός - ὑλιστικός - θρησκευτικός) ἀνήκει στόν σκληρό πυρήνα τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ καί ἀποτελεῖ μία ἀπό τίς πλέον γνωστές μορφές ἔκφρασής του.

Καί στόν ἐν λόγῳ ἀποκρυφιστικό χῶρο δέν ἀπουσιάζουν περιπτώσεις, ὅπου διάφορα γεγονότα καί χωρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς προσάγονται ἀπό τοὺς Πνευματιστές ὡς μαρτυρίες - ἀποδείξεις γιά τήν ὑποτιθέμενη ἀξιοπιστία τῶν ἰσχυρισμῶν τους.

Στό σημερινό ἄρθρο μας θά κάνουμε μία ἐνδεικτική ἀναφορά σέ ὀρισμένες τέτοιες ἀποκρυφιστικές ἐρμηνεῖες - προσεγγίσεις βιβλικῶν δεδομένων γιά νά δοῦμε, πού μπορεῖ νά ὀδηγήσει ἡ πλάνη, ὅταν ἡ πνευματική σύγχυση καί ὁ σκοτασμός τοῦ νοός ἔχουν διαβρώσει κυριολεκτικά τήν ἀνθρώπινη ὑπαρξη. Σέ ὅλες τίς περιπτώσεις θά διαπιστώσουμε χρήση ἀποκρυφιστικῆς ὀρολογίας στήν προσέγγιση τῶν γεγονότων.

Ἡ πρώτη περίπτωση ἀφορᾷ στόν Προφήτη Δανιήλ (Κεφ. 2). Τί ἰσχυρίζονται γι' αὐτό οἱ Πνευματιστές; Ἀναφέρουν, ὅτι ὁ Προφήτης Δανιήλ: «ἐν ὑπνωτιστικῇ καταστάσει εὕρισκόμενος, ἀνέγνωσε ἀπό τόν αἰθερικόν ἐγκέφαλον τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορος τό ὄνειρον τό ὁποῖον εἶχε λησμονήσει».

Ἡ δεύτερη περίπτωση ἀναφέρεται στή φυλάκιση τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου (Πράξ. 12, 7-11). Πῶς ἐλευθερώθηκε; Ἀπαντοῦν: «Ἄγγελος Κυρίου προκάλεσεν ἐξαῦλωσιν τοῦ σώματός του καί οὕτω τόν ἠλευθέρωσεν

καί ἀπό τάς ἀλύσεις του (...) καί ὅτε ἦτο ἐν πλήρη ἀσφαλείᾳ τότε τόν ἐπανέφερε εἰς τό ὑλικόν καί γήϊνον σῶμα του».

Ἡ τρίτη περίπτωση ἀφορᾷ στή συνομιλία τοῦ Κυρίου κατά τή Μεταμόρφωσή Του στό ὄρος Θαβώρ, πρὸ τοῦ ἔκουσιου Πάθους Του, μετὰ τοῦ Μωϋσέως καί τοῦ Ἡλιοῦ. Κατά τοὺς Πνευματιστές ἐδῶ ἔχουμε: «σαφές πνευματιστικόν φαινόμενον νεκρῶν ὑλοποιηθέντων καί συνομιλούντων».

Ἡ τέταρτη περίπτωση ἀναφέρεται στό Ματθ. 27, 52-54 ὅπου γίνεται λόγος στήν Ἁγία Γραφή, ὅτι μετὰ τόν θάνατο τοῦ Κυρίου, μετὰ τῶν ἐκτάκτων καί θαυμαστῶν γεγονότων πού ἀκολούθησαν, ἀνήκει καί ἡ περίπτωση ὅτι: «πολλά σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη» καί ἐμφανίστηκαν σέ πολλούς στά Ἱεροσόλυμα, ἀφοῦ εἶχε προηγηθεῖ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Γιά τοὺς Πνευματιστές δέν ὑπῆρξε πραγματική ἀνάσταση τῶν κεκοιμημένων. Τί ὑπῆρξε; Ἀπαντοῦν: «ἐπρόκειτο περί ὑλοποιήσεως θανόντων».

Τί διαπιστώνουμε μετὰ ἀπ' ὅλα αὐτά; Ὅχι μόνο θεμελιώδη λογικά σφάλματα σέ ἐπίπεδο συλλογισμῶν καί τεκμηρίωσης, ὄχι μόνο ἀφόρητη ἐρμηνευτική κακοποίηση τῶν ἀγιογραφικῶν μαρτυριῶν, ἀλλά καί τό ὅτι εὕρισκόμαστε μπροστά σέ μία κλασική περίπτωση προκρούστειας τακτικῆς. Ὅπως ὅμως στήν περίπτωση τοῦ Προκρούστη πού ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιλογῆς, ὁ θάνατος ἦταν ἡ τελική κατάληξη, ἔτσι καί ἐδῶ ἡ Πνευματιστική θεώρηση τῶν βιβλικῶν δεδομένων εἶναι νοσηρή ὡς πρὸς τή σύλληψή της καί θνησιγενῆς ὡς πρὸς τά ἀποτελέσματά της.

Ο ΕΣΩΤΕΡΙΣΜΟΣ-ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ¹

του Ὁσιολ. Μοναχοῦ π. Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη,
μέλους τοῦ Πνευμ. Συμβουλίου τῆς Π.Ε.Γ.

(α' μέρος)

Τί εἶναι ὁ ἐσωτερισμός;

Ὁ ἐσωτερισμός εἶναι μία ἔννοια πολυσήμαντη. Ἄς ξεκινήσουμε μέ μία περιγραφική πιό πολύ προσέγγιση.

Σύμφωνα μέ τούς Georg Schmid καί Georg Otto Schmid, «Οἱ ἐσωτεριστές θεωροῦν τόν ἐσωτερισμό ὡς μία πανάρχαια ἀνθρώπινη σοφία, ὡς πανάρχαια θρησκεία πού εἶναι κρυμμένη στήν ἀνθρώπινη ψυχή καί πού καταδιώκεται πάντοτε ἀπό τίς ἐπίσημες θρησκείες, ἀλλά δέν νικᾶται ποτέ. Ἡ κρυμμένη σοφία τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, ἡ ἐνασχόληση τῶν κατοίκων τῆς Μεσοποταμίας μέ τή μαγεία, οἱ σοφίες τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμέγιστου, οἱ θεραπευτικές τεχνικές τῶν σαμάνων, ἡ σοφία τῶν Ἰνδιάνων, ὁ φωτισμός τῶν Yogis καί τῶν θιβετανῶν δασκάλων, οἱ γνώσεις τοῦ Πλάτωνος καί τοῦ Jakob Böhme, τά μυστικά τοῦ χριστιανικοῦ μυστικισμοῦ, ἡ μυστικιστική κατανόηση τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰωάννου, ἡ μαγεία τῶν μαγισσῶν, ἡ σοφία τῶν τσιγγάνων, τά μυστικά των Ροδοσταύρων καί τῶν μασόνων θεωροῦνται ὅτι εἶναι ὅλα κομμάτια ἐνός ἀτέλειωτου ρεύματος ἐσωτερικῆς γνώσης, ἐνός ρεύματος πού στίς ἡμέρες μας ρέει στή θάλασσα τοῦ νέου καί ταυτόχρονα πανάρχαιου ἐσωτερισμοῦ τοῦ παρόντος»².

1. Τό κείμενο αὐτό ἀποτελεῖ τμήμα εἰσήγησης πού πραγματοποιήθηκε στά πλαίσια τῆς «ΙΘ' Πανορθόδοξης Συνδιάσκεψης Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἰρέσεων καί παραθρησκείας». Ἡ εἰσήγηση εἶχε ὡς θέμα: «Ἐσωτερισμός καί νέο Ὄριγενισμός. Τότε καί σήμερα».

2. Βλ. Georg Schmid und Georg Otto Schmid (Hrsg.) *Kirchen, Sekten, Religionen*, Theologischer Verlag Zürich, 2003, σσ. 260-261.

Αὐτό τό κείμενο μᾶς δίνει ἤδη μία πρώτη εἰσαγωγή στό θέμα.

Στά παραπάνω θά μπορούσαμε νά προσθέσουμε ἕνα πλῆθος ἀπό τεχνικές καί πρακτικές, περισσότερο ἢ λιγότερο γνωστές, ὅπως: κάρτες ταρώ, I Ging (τό κινέζικο βιβλίο μαντείας), channeling, ἀναδρομές σέ προηγούμενες ζωές, θετική σκέψη, βιοενεργειακές θεραπείες, δίνοντας ἔτσι τό γενικότερο στίγμα τοῦ συγχρόνου φαινομένου πού ὀνομάζεται ἐσωτερισμός καί συμπλέκεται μέ τό φαινόμενο τῆς «Νέας Ἐποχῆς» (New Age)³. Ὅσα εἶπαμε ὡς τώρα ἀνήκουν στόν εὐρύτερο ὄρισμό τοῦ ἐσωτερισμοῦ· γιατί θά πρέπει νά ποῦμε ὅτι ὑπάρχει ἕνας εὐρύτερος καί ἕνας στενότερος προσδιορισμός.

Ἄς πᾶμε τώρα στόν στενότερο ὄρισμό. Σύμφωνα μέ τό ἐγκυκλοπαιδικό λεξικό τοῦ «Ἡλίου», ἐσωτερισμός⁴ ἢ ἀποκρυφολογία ἢ ἀποκρυφισμός⁵ εἶναι «Ἡ μή ὑποπίπτουσα εἰς τήν ἀντίληψιν τοῦ ἀμνήτου, βαθυτέρα ἔννοια τῶν θρησκευτικῶν διδασκαλιῶν. Κατά τήν Θεοσοφίαν, αἱ θρησκείαι ἔχουν δύο ὄψεις: τήν ἐξωτερικήν, πού ἀπευθύνεται εἰς τό πλῆθος τῶν πιστῶν, καί τήν ἐσωτερικήν, διά τούς ὀλίγους μεμνημένους. Ἐσωτερισμός λοιπόν καλεῖται ἡ βαθυτέρα γνώσις τῆς ἀληθείας πού περικλείουν τά ἱερά βιβλία, τά σύμβολα καί οἱ μῦθοι διαφόρων θρη-

3. Βλ. *Panorama der neuen Religiosität* (συλλογικό ἔργο), Gütersloher Verlagshaus, Gütersloh 2001, σσ. 211-212.

4. Ἀγγλ. esotericism, γαλλ. esotérisme, γερμ. Esoterik.

5. Ἀγγλ. occultism, γαλλ. occultisme, γερμ. Okkultismus.

σκειών, ὅπως ὁ Χριστιανισμός, ὁ Ἰνδουϊσμός, ὁ Ἰουδαϊσμός, ὁ Ταοϊσμός καί Νεοταοϊσμός, ὁ Μοναστικός Σουτρισμός, ὁ Σιχισμός κ.ἄ.».

«Ἐπίσης τὰ διάφορα φιλοσοφικά συστήματα καί θρησκείαι ἔχουν δύο μορφάς διδασκαλίας, τήν ἐσωτερικήν διά τούς μεμνημένους καί τήν ἐξωτερικήν διά τό εὐρύ κοινόν»⁶.

Ἦδη ἀπό αὐτόν τόν σύντομο ὄρισμό συναγεται ὅτι οἱ ὄροι ἐσωτερισμός, ἀποκρυφισμός καί Θεοσοφία συμπλέκονται.

Παραπλήσιος εἶναι καί ὁ ὄρισμός πού βρίσκουμε στήν «Ἐγκυκλοπαίδεια τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς»:

«Ἐσωτερισμός (esoterisme). Καλεῖται οὕτω εἰς τήν ἀποκρυφολογίαν ἢ μυστική διδασκαλία, ἢ δυναμένη διά τῆς ἐνότητος καί τῆς συνθέσεώς της νά συμβιβάσει τάς πολλαπλάς μορφάς τῆς ἀληθείας. Ἡ διδασκαλία αὕτη εἶναι μυστική, διότι δέν διδάσκεται ἀπ' εὐθείας διά τῆς συνήθους πνευματικῆς ἢ διανοητικῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἀποκτᾶται βαθμηδόν διά τῆς προσωπικῆς μελέτης τῶν συμβόλων καί τῶν ἀλληγοριῶν. Ὁ ὄρος "ἐσωτερισμός" ἐπεκτείνεται ἐπίσης καί εἰς τό σύνολον τῶν μελετῶν, αἵτινες ἀποβλέπουν εἰς τάς τοιοῦτον εἴδους ἐρεῦνας, ὡς καί εἰς ὅλας τάς προπαρασκευαστικάς διδασκαλίας. Ἐσωτερισμός εἶναι ἢ βαθυτέρα ἔννοια τῶν πραγμάτων ἢ διαφεύγουσα τῆς ἀντιλήψεως ἐνός ἀμυήτου»⁷.

Καί ἡ ἐν Ἑλλάδι Πρόεδρος τῆς «Ἐνώσεως Θεοσόφων - ULT Ἀθήνα» Ἀσπασία Παπαδομιχελάκη ἀποφαίνεται:

«Ἡ Θεοσοφία εἶναι ἢ μυστική αὕτη παράδοση τῶν Θείων ὄντων πού ὑπῆρχε πρό ἀμνημονεύτων χρόνων καί ἐκφράζει τή συσσωρευμένη σοφία ὄλων τῶν ἐποχῶν... Οἱ ἐκφράσεις "Σοφία-θρησκεία", "Ἀρχαία Σοφία", "Αἰώνια Σοφία", "Ἀποκρυφισμός", "Ἐσωτερισμός" εἶναι συνώνυμα τοῦ ὄρου

Θεοσοφία. Οἱ πνευματικές ροές πού ἐκπέμπονται κατά καιρούς ἀπό τή Θεοσοφία, ἐμφανίζονται μέ διάφορα ὀνόματα ὡς Βέδδες, Βεδάντα, Γιόγκα, Βουδισμός, Χριστιανισμός (Γνωστικισμός), Ἑρμητισμός, Δωδεκάθεο, Ροδοσταυρισμός. Σύγχρονη Θεοσοφία εἶναι ὅψεις τῆς Μίας Πνευματικῆς Ἀλήθειας πού ἐμφανίζεται κατά καιρούς σέ διαφορετικούς τόπους καί λαούς»⁸.

Δέν θά ἀστοχήσουμε λοιπόν ἄν ταυτίσουμε ἐσωτερισμό καί ἀποκρυφισμό ἢ ἄν θεωρήσουμε καλύτερα τόν ἐσωτερισμό ὡς μέρος τοῦ ὅλου πού ὀνομάζεται ἀποκρυφισμός.

Ὁ ἀποκρυφισμός διακρίνεται σέ θεωρητικό καί πρακτικό. Νά τί γράφει σχετικά ὁ μακαριστός π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος, ἐμπνευστής καί θεμελιωτής τῶν Πανορθοδόξων Συνδιασκέψεων γιά τίς αἰρέσεις.

«Στό θεωρητικό ἀποκρυφισμό ἀνήκουν διάφορα συστήματα ἐρμηνείας τοῦ κόσμου, πού προσδιορίζονται ὡς ἀποκρυφιστικά. Μέ βάση τήν ἀποκρυφιστική ἐρμηνεία ὑπάρχουν πολλοί "κρυμμένοι κόσμοι" καί ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου "φυτεύεται" σ' αὐτούς τούς κόσμους. Βασική ἰδέα εἶναι ὅτι ὅλα τα πράγματα εἶναι ἐνωμένα καί ἀποτελοῦν ἓνα μεγάλο ὄργανισμό. Ὑπάρχει μόνο μία συμπαντική Ἀρχή καί τὰ πάντα βρίσκονται σέ συσχετισμό μ' αὕτη τήν Ἀρχή».

«... Ὁ πρακτικός ἀποκρυφισμός καλύπτει ὅλες τίς "ἀπόκρυφες τεχνικές", πού συνιστοῦν τή λεγόμενη "ἀπόκρυφη ἐπιστήμη". Ὅλες αὐτές οἱ "τεχνικές" θεμελιώνονται στή θρησκευτική ἀντίληψη τοῦ ἀποκρυφισμοῦ: ὅτι ὑπάρχουν παραφυσιολογικές ἱκανότητες στόν ἀνθρώπο καί παραφυσιολογικά φαινόμενα· μπορούμε νά ἀναζητήσουμε τίς κατάλληλες μεθόδους καί τεχνικές, νά προσεγγίσουμε αὐτές τίς δυνάμεις καί νά

6. Ἐγκυκλοπαιδικόν Λεξικόν Ἡλίου, τ. 9, σ. 494.

7. Ἐγκυκλοπαίδεια Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς, ὑπό Νέστορος Χ. Λάσκαρι, ἐκδ. Στοᾶς «Ὀμηρος», ἐν Ἀθήναις 1951, σ. 429.

8. Ἀσπασία Παπαδομιχελάκη, <http://www.blavatsky.gr/articles/60-theosophy/98-theosophy.html> (http://www.esoterica.gr/articles/contributions/esoteric/mod_theosophy.htm).

τίς χρησιμοποιήσουμε για τους δικούς μας σκοπούς. Οί τεχνικές αυτές είναι απρόσιτες στην έπιστημονική έρευνα και φέρουν τά προσδοκώμενα αποτελέσματα, τά όποια έπίσης δέν επιδέχονται έπιστημονική έρευνα. Γι' αυτό γίνεται λόγος για "άπόκρυφες έπιστημές".

«Στό χώρο του άποκρυφισμού κινείται ό λεγόμενος "έσωτερισμός". Μέ αυτόν τόν όρο προσδιορίζονται σήμερα παραδόσεις διδασκαλιών και "τεχνικών" σέ έναν "έσωτερικό κύκλο", πού είναι απρόσιτες στό ευρύτερο κοινό και τελούνται μυστικά. Οί διδασκαλίες αυτές περιγράφουν τήν "άτραπό", δηλαδή τό δρόμο πού οδηγεί στην "άληθινή γνώση" του Σύμπαντος και στην "σωτηρία" όλόκληρου του πλανήτη».

«Αυτός ό "σωτήριος δρόμος" οδηγεί πρός τά έσω. Άποσκοπεϊ στό "φωτισμό" και "ανοίγεται" στους έσωτεριστές σταδιακά στά πλαίσια διαφόρων "μυήσεων". Αυτή δηλαδή ή "συνταγή σωτηρίας" του άνθρωπου και όλόκληρου του πλανήτη δέν έχει νά κάνει μέ κάποιες προσπάθειες έξω από τόν άνθρωπο. Πιστεύεται πώς όλα γίνονται αυτόματα μέ έσωτερικές διαδικασίες. Μέ τίς "τεχνικές" ό άνθρωπος "βυθίζεται" στόν έαυτό του, ή συνείδησή του διευρύνεται και γίνεται συμπαντική. Υποτάσσει δηλαδή όλες τίς συμπαντικές δυνάμεις και μέσω "σκέψεων", δηλαδή άλλαγής τής "νοητικής κατάστασης" μπορεί νά κάνει πραγματικότητα ότιδήποτε θελήσει!»⁹.

Είπαμε, ότι υπάρχει στενότερος και ευρύτερος όρισμός του έσωτερισμού-άποκρυφισμού. Έπανερχόμεθα τώρα στόν ευρύτερο όρισμό. Αυτός συνδέεται μέ τό πέραςμα στόν σύγχρονο έσωτερισμό-άποκρυφισμό, κυρίως μετά τόν δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Μερικές από τίς λέξεις-κλειδιά του νέου αυτού ρεύματος είναι: νέα πνευματικότητα, κοσμική αυτοσυνειδησία, άρμονία, θε-

τική ενέργεια και θετική σκέψη, όλιστικότητα, προσωπική θεραπεία, έναλλακτικός τρόπος ζωής. Τό νέο αυτό ρεύμα συνδέεται μέ μία «έσωτερική άγορά» έκατομμυρίων ευρώ. Σύμφωνα μέ τό περιοδικό Focus, στην Γερμανία τό έμπόριο τής Άστρολογίας άποδίδει στους άσχολουμένους μέ αυτό 150 έκατ. ευρώ έτησίως. Φοβούμαι ότι στην Ελλάδα, κατ' αναλογία του πληθυσμού, μπορεί νά ξεπερνάμε τους Γερμανούς σ' αυτόν τόν τομέα. Οί ειδικοί κάνουν λόγο για «**θρησκεία των πελατών**» (*Klientenreligion*)¹⁰.

Τί πιστεύει

ό έσωτερισμός-άποκρυφισμός;

Στό χώρο του έσωτερισμού υπάρχουν διεθνώς και στην Ελλάδα διάφορες σχολές και τάσεις. Όπως όμολογείται από τους ίδιους τους έσωτεριστές-άποκρυφιστές, ή μήτρα πού γέννησε όλες αυτές τίς σχολές είναι ή έβραϊκή Καββάλα, Καμπαλά ή Καμπαλά¹¹.

Από τήν Καμπαλά πήραν διδασκαλίες όι ροδόσταυροι, ναϊτες, τέκτονες, θεοσοφιστές.

Έάν λοιπόν ανατρέξουμε στην βασική διδασκαλία τής Καμπαλά, πληροφορούμεθα από πρώτο χέρι τό πιστεύω του άποκρυφισμού.

Η Καμπαλά διακρίνεται, όπως και ό άποκρυφισμός γενικότερα, σέ δογματική (θεωρητική) και πρακτική. Η διδασκαλία τής Καμπαλά περιέχεται στό λεγόμενο «Δένδρο τής Ζωής». Αυτό περιλαμβάνει 10 σφαίρες ή Σεφιρώθ¹². Αυτά άντιστοι-

10. Βλ. έντυπο γραμμένο από τόν Dr Mathias Pöhlmann μέ τίτλο *Esoterik*, έκδ. Evangelische Zentralstelle für Weltanschauungsfragen, Berlin 2003, σ. 3.

11. Βλ. π.χ. δήλωση Ιωάννου Βασιλή, τέκτονος 33ου βαθμού, ό όποιος γράφει: «Ως πηγή τής Τεκτονικής παραδόσεως θεωρείται τό Ιερόν Βιβλίον του Ζοχάρ, τό όποϊον περιείχε τήν κοσμοθεωρίαν των Ιουδαϊκών μυστηρίων...», Ιωάννου Α. Βασιλή 33ου, *Διά τήν κατάρτισιν του Μαθητού Τέκτονος, Α' Βαθμός*, Αθήναι 1977, σ. 56.

12. Σεφίρα ή Σεφίρα (ένικός), Σεφιρώθ (πληθυντικός). Πρόκειται, μάλλον, για παραφθορά τής έλληνικής λέξεως σφαίρα.

9. Βλ. π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου, *Ο Άποκρυφισμός στό φώς τής Ορθοδοξίας*, Αθήνα 1994, σσ. 11-13.

χοῦν σέ ισάριθμες «ιδιότητες» ἢ «ἐκδηλώσεις» τοῦ Θεοῦ ἢ «ἐπίπεδα ὑπάρξεως τῆς Ζωῆς».

Σύμφωνα μέ τόν π. Ἀντώνιο Ἀλεβιζόπουλο: «Ἡ πρώτη [Σεφίρα] ὀνομάζεται Κέτερ καί εἶναι τό “σημεῖο Ἐκδήλωσης”, ἡ Ὑψηλοτέρα Σεφίρα πού ἀντιπροσωπεύει “τόν Ὑψιστο Θεό ἢ τήν Πρωταρχική Αἰτία”. Ἀπό αὐτήν συνεχίζονται οἱ θεῖες “Ἐκδηλώσεις” διαδοχικά σέ δύο στήλες, ἀριστερά καί δεξιά (θετική καί ἀρνητική, ἢ ἀρσενική καί θηλυκή δύναμη).

«Μέσω αὐτῶν τῶν “Ἐκδηλώσεων” ἢ “Ἐκπορεύσεων” πραγματοποιεῖται τό πέρασμα ἀπό τό ἄπειρο στό πεπερασμένο, “ἀπό τήν ἐνότητα στήν πληθώρα τῶν μορφῶν, στή δημιουργία τῆς ὕλης”. Μέ βάση τή δογματική Καββάλα ὁ Θεός δέν εἶναι ἄμεσος Δημιουργός τοῦ κόσμου. Ὅλα τα πράγματα ἔχουν προέλθει ἀπό τήν Πρωταρχική Πηγῆ, μέσω διαδοχικῶν Ἐκπορεύσεων· κάθε Ἐκπόρευση ἔχει μικρότερη λαμπρότητα καί ἀκτινοβολία ἀπό τήν προηγούμενη. Ἔτσι τό σύμπαν, πού βλέπουμε, εἶναι ὁ “Ἐκδηλωμένος Θεός” καί τό τελικό κατώτερο προϊόν εἶναι ἡ ὕλη, δηλαδή κάτι πού εἶναι εὐτελές» (Γ. Γουέστκοτ, σελ. 29)¹³.

«Στό βιβλίο “Ἡ Καββάλα καί τά σύμβολά της” ἀναφέρεται πώς αἰτία ὅλης τῆς “ἐκδήλωσης” εἶναι ὁ Αἴν ἢ τό Οὐδέν, ἡ ἀρχέγονη πραγματικότητα¹⁴. Τό Αἴν βρίσκεται πάνω ἀπό τήν πρώτη Σεφίρα. Γιά νά συνειδητοποιήσει τόν ἑαυτό Του, γιά νά αὐτοπροσδιοριστεῖ”, τό Αἴν γίνεται Αἴν Σόφ, δηλαδή Ἄπειρο, καί στή συνέχεια Αἴν Σόφ Αούρ, δηλαδή ἀπεριόριστο Φῶς, πού συγκεντρώνεται σ’ ἓνα σημεῖο, τό ὁποῖο ἀποτελεῖ τήν πρώτη Σεφίρα τοῦ Δένδρου τῆς Ζωῆς, τό

13. Αὐτά, φυσικά, μᾶς θυμίζουν τόν Πλωτῖνο καί τίς «Ἐννεάδες» του, ὅπως καί τήν ἰνδουϊστική κοσμολογία. Μᾶς θυμίζουν ὁμως καί τόν Ωριγένη καί τούς ὀπαδοῦς του.

14. Ἡ ἀνεκδήλωτη θεότητα, σύμφωνα μέ τήν ὀρολογία ἄλλων ομάδων τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χώρου. Ἄς θυμηθοῦμε ἐδῶ τό AUM (διαβάζεται OM) τοῦ Ἰνδουϊσμοῦ, πού σημαίνει τήν ἀνεκδήλωτη θεότητα, τήν «Πηγῆ».

Κέτερ, πού εἶναι ἡ “ἀνεξιχνίαστη μονάδα”, πού περιέχει οὐσιαστικά καί δυνητικά ὅλα τά λοιπά ἐννέα Σεφίρωθ. Εἶναι ἡ πηγῆ καί ἡ πρωταρχική αἰτία ὄλων τῶν πραγμάτων (σ. 51-59)».

«Ἐδῶ δέν γίνεται λόγος γιά δημιουργία, ἀλλά γιά “ἐκδήλωση” καί “ξεδίπλωμα” μέ τή διαδικασία τῆς “κατερχόμενης ἐκδήλωσης”. Κάθε “ἐκδήλωση” περιέχει σέ λαθάνουσα κατάσταση ὅλες τίς ἐπόμενες καί ἀντανακλᾶ ὅλες τίς προηγούμενες (Fortune, σ. 59)».

«Ἀπό τό Κέτερ, πού ἔχει τό ὄνομα Ἐχεγιέχ (ἐγώ εἶμαι) προῆλθε ἡ δεύτερη Σεφίρα, τό Χόχμα, πού λογίζεται ὡς τό ζωτικό, ἐνεργοποιό στοιχεῖο τῆς ὑπαρξης, τό ἀρσενικό στοιχεῖο ἢ Πνεῦμα, πού ἀντιστοιχεῖ μέ τόν Βισνού, τόν Ἰσβάρα καί τόν Λόγο. Ἡ τρίτη Σεφίρα, πού προῆλθε ἐπίσης ἀπό τό Κέτερ εἶναι τό Μπινά, Αἴμά, ἡ Μητέρα, τό στοιχεῖο πού εἶναι θηλυκό, παθητικό καί ἀρνητικό. Εἶναι ὁ Γιεχοβά! Μ’ αὐτό τόν τρόπο συμπληρώθηκε ἡ Καββαλιστική Τριάδα ἢ ἡ ὀνομαζόμενη “Οὐράνια Τριάδα”, δηλαδή: Ἐχεγιέχ, Χόχμα (Πνεῦμα) καί Μπινά (Μητέρα). (Ἡ Καββάλα καί τά Σύμβολά της, σ. 60-61)¹⁵».

Ὁ σπουδαιότερος συνεχιστής καί στενότερος συγγενής τῆς Καμπαλά εἶναι ἡ Θεοσοφική Ἐταιρεία, τήν ὁποία ἴδρυσε ἡ Ἐλενα-Πέτροβνα Μπλαβάτσκι (1831-1891).

Σύμφωνα μέ τό ἑλληνικό καταστατικό τῆς ἐταιρείας, σκοπός της εἶναι: «Ὁ σχηματισμός πυρῆνος τῆς παγκοσμίου ἀδελφότητος τῆς ἀνθρωπότητος, ἀνευ διακρίσεως φυλῆς, πίστεως, φύλου, τάξεως ἢ χρώματος» (ἄρθρο 2).

Θεμελιῶδες δόγμα τῆς ἐταιρείας εἶναι ὅτι ἡ Θεοσοφία (παράγεται ἐκ τοῦ Θεός καί ὄφιν) εἶναι «τό σύνολον τῶν ἀληθειῶν, τό ὁποῖον ἀποτελεῖ τήν βάσιν πασῶν τῶν θρησκευτικῶν καί δέν δύναται νά διεκδικηθεῖ

15. Βλ. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, Ὁ Ἀποκρυφισμός..., ἐνθ’ ἄνωτ., σσ. 36-39.

ώς αποκλειστική κυριότης οίασδήποτε ἐξ αὐτῶν»¹⁶.

Ἡ Θεοσοφία διακηρύσσει ὅτι «καμία θρησκεία δέν εἶναι πάνω ἀπό τήν ἀλήθεια», ὁμως συγχρόνως δέχεται ὅτι «Ἡ Θεοσοφία εἶναι ἡ ἀλήθεια ἐπί τῆς ὁποίας ἀναπαύονται ὅλα τὰ θρησκευόμενα»¹⁷, συνεπῶς ἡ «ἀλήθεια» ταυτίζεται μέ τή Θεοσοφία! Ἡ Θεοσοφία, ἡ ὁποία διεκδικεῖ γιά τόν ἑαυτό της τήν αὐθεντία, ὑποστηρίζει ὅτι μέσω αὐτῆς μπορεῖ κανείς νά κατανοήσει καλύτερα τή δική του θρησκεία. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος, «Ἡ Θεοσοφία ἔχει τήν αὐτοσυνειδησία τῆς Θρησκείας, πού σέ ἀντίθεση μέ τίς προηγούμενες, ἀπευθύνεται σέ ἀνώτερα ἐξελιγμένα ὄντα»¹⁸.

Σύμφωνα μέ τή χαρακτηριστική δήλωση τοῦ Leadbeater, συνεργάτου τῆς Annie Besant, δευτέρας προέδρου τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας, «... εἶμαι χριστιανός καί ἐπίσκοπος, εἶμαι ὁμως ἐξ ἴσου βουδιστής, καθόσον ὠρκίσθην καί ἀνέλαβον ὑποχρεώσεις, ἐναντι τῶν ὁποίων ἀνεγνώρισα ὡς ὁδηγόν τόν Βούδαν. Οὐδόλως μοῦ ἐπιβάλλεται ἐκ τούτου ἡ ὑποχρέωσις νά ἀπαρνηθῶ οἰανδήποτε ἄλλην θρησκείαν»¹⁹.

Ὁ πλουραλισμός αὐτός πού κηρύσσει ἡ Θεοσοφία, ἀνάγεται σέ δόγμα (δογματικός πλουραλισμός). Ὅμως, ὁποῖος δέν ἀποδέχεται αὐτό τό δόγμα χαρακτηρίζεται φανατικός καί φονταμενταλιστής. Ἔτσι ἡ Θεοσοφία, καί ὅσοι τήν ἀκολουθοῦν, ἀποδεικνύεται μὴ ἀνεκτική ἀπέναντι στή διαφορετικότητα, τήν ὁποία -ὑποτίθεται ὅτι- ὑποστηρίζει. Φυσικά, ὅπως φάνηκε ἀπό τὰ παραπάνω, τό ἄλλο στοιχεῖο πού

ἔχουμε ἐδῶ εἶναι ὁ συγκρητισμός. Ὁ συγκρητισμός θεμελιώνεται στό Θεοσοφικό δόγμα «Ἐν τό πᾶν». Αφοῦ ὅλα εἶναι ἓνα, ἄρα καί οἱ θρησκείες εἶναι ἓνα²⁰. Ὅλες οἱ θρησκείες θεωροῦνται δρόμοι πού ὁδηγοῦν στό ἴδιο τέρας. Ὅμως καί ἐδῶ ἡ Θεοσοφία δέν εἶναι εἰλικρινής, διότι θεωρεῖ τόν ἑαυτό της εὐρισκόμενο σέ ἀνώτερο ἐξελικτικό ἐπίπεδο σέ σχέση μέ τίς [ἄλλες] θρησκείες.

Πρέπει νά ποῦμε ὅτι σύμφωνα μέ τή Μπλαβάτσκι, καί γενικότερα τόν ἑσωτερισμό, ἡ κοινοποίηση τῶν «ἑσωτερικῶν» ἀπόκρυφων διδασκαλιῶν στούς ἀμύητους, στόν «πολύ ὄχλο», σημαίνει βεβήλωσή τους²¹. Τά τελευταῖα ὁμως χρόνια παρατηροῦμε κάποια κοινοποίησή τους. Αὐτό συμβαίνει ἐπειδή οἱ ὁμάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς» -ἡ Θεοσοφία ἀνήκει σ' αὐτές- θεωροῦν ὅτι ἔχει φθάσει ὁ καιρός γιά τήν ἔλευση τοῦ ἀναμενόμενου ἀπό αὐτοῦ «νέου μεσσία τῆς Ὑδροχοϊκῆς ἐποχῆς» καί ἤδη ἀπό τό 1975 περίπου προσπαθοῦν νά μνησούν ὅσο τό δυνατόν περισσότερους. Φυσικά ὁ πυρήνας τῶν διδασκαλιῶν, καί κυρίως ἡ ἐφαρμογή τους, δίδεται πάντοτε μόνο σ' αὐτούς πού θά προσχωρήσουν καί θά μνηθοῦν. Στό σημεῖο αὐτό θά πρέπει νά τονισθεῖ καί ἡ διαπλοκή τῶν ὁμάδων τῆς «Νέας Ἐποχῆς» καί εἰδικότερα τῆς Θεοσοφίας μέ πολιτικές στοχεύσεις καί σχεδιασμούς καί μάλιστα σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο. Μήν ξεχνοῦμε ἐξ ἄλλου ὅτι ἡ δεύτερη πρόεδρος τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρείας Annie Besant ὑπῆρξε πρόεδρος τοῦ πολιτικοῦ κόμματος Indian National Congress πρῖν ἀπό τόν Μαχάτμα Γκάντι²².

16. C. W. Leadbeater, *Οἱ διδάσκαλοι καί ἡ ἀτραπός*, ἐκδ. Τετρακτύς, Ἀθήνα 2000, σ. 494.

17. A. Besant - C. Leadbeater, *Ἡ Ἀτραπός τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ*, μετάφρ. Δημητρίου Κ. Εὐαγγελίδου, ἐπιμ. ἐκδόσεως Κωστή Μελισσαρόπουλου, Ἀθήνα 1974, σ. 269.

18. Βλ. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, *Ὁ Ἀποκρυφισμός...*, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 140.

19. A. Besant - C. Leadbeater, *Ἡ Ἀτραπός...*, ἐνθ' ἄνωτ., σσ. 268-269.

20. Βλ. H. Reller, M. Kießig, H. Tschörner (Hrsg.): *Handbuch Religiöser Gemeinschaften*. Gütersloh Verlagshaus 1993, σ. 410.

21. Βλ. Ἐλενας Π. Μπλαβάτσκι, *Ἡ Ἀδελφότητα τῶν Μνημένων*, ἐκδ. Ἰάμβλιχος, Ἀθήνα 1990, σ. 76.

22. Βλ. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, *Ὁ Ἀποκρυφισμός...*, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 147.

Τό στοιχείο τῆς **μυστικότητας** καί ἡ μεθόδευση τῶν ἐμπειριῶν στό πλαίσιο σταδιακῶν μυσήσεων εἶναι δύο ἀπό τά στοιχεῖα πού ὀδηγοῦν τούς μελετητές τοῦ φαινομένου τῶν σεκτῶν²³ στό νά κατατάξουν τήν Θεοσοφία καί τίς συναφεῖς ομάδες (Ἀνθρωποσοφία κ.ἄ.) μεταξύ τῶν σεκτῶν. Εἰδικότερα κατατάσσονται μεταξύ τῶν νεοϊνδοϋστικῶν γκουρουϊστικῶν ὀργανώσεων²⁴.

Ὀλιστικό μοντέλο.

Ἀπόλυτος πανθεϊστικός μονισμός

Ἐρχόμαστε τώρα στό βασικότερο ἴσως δόγμα τοῦ εὐρύτερου ἀποκρυφιστικοῦ-ἑσωτεριστικοῦ χώρου. Πρόκειται γιά τό λεγόμενο ὀλιστικό μοντέλο. Σύμφωνα μέ τόν π. Ἀντώνιο Ἀλεβιζόπουλο, «Ἐνα κοινό χαρακτηριστικό τῶν ομάδων πού συμπλέκονται μέ τή λεγόμενη “Νέα Ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου” καί τοῦ εὐρύτερου ἀποκρυφιστικοῦ χώρου εἶναι ἡ λεγόμενη ὀλιστική θεώρηση τοῦ κόσμου ἢ ὁ ἀπόλυτος μονισμός. Πρόκειται γιά ἀπόλυτο μονισμό, πού τόν συναντοῦμε στίς γκουρουϊστικές κινήσεις, στό νεογνωστικισμό, στή Θεοσοφία καί σέ ὅλες τίς ομάδες πού ὑπόσχονται τή διεύρυνση τῆς προσωπικότητας καί ὑπογραμμίζουν τή δύναμη τῆς συνείδησης, στίς λεγόμενες ψυχολατρείες»²⁵.

Τό ὀλιστικό μοντέλο προβάλλεται ὡς ξεπέρασμα τοῦ καρτεσιανισμοῦ καί τῆς μηχανιστικῆς ἀντιλήψεως τοῦ κόσμου²⁶.

Ἡ Θεοσοφία ἀκολουθώντας τήν Καμπαλά, ἡ ὁποία συνοψίζει τίς δαιμονοδίδα-

23. Τῶν συγχρόνων δηλαδή ὀλοκληρωτικῆς δομῆς αἰρέσεων, οἱ ὁποῖες ὀδηγοῦν τούς ὀπαδούς-θύματα σέ ὀλοκληρωτική ἐξάρτηση ἀπό τόν ἀρχηγό καί τήν ομάδα.

24. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, *Ὁ Ἀποκρυφισμός...*, ἐνθ' ἄνωτ., σσ. 46-47 καί 147 κ.ἐξ.

25. Βλ. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, ἀνέκδοτο κείμενο. Γιά περισσότερα βλ. στό π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, *Διαλογισμός ἢ Προσευχή*; ἐκδ. Διάλογος, Ἀθήνα 1997, σσ. 67-77.

26. Βλ. Fritjof Capra, *Ἡ κρίσιμη καμπή*, ἐκδ. Ὠρόρα, Ἀθήνα 1984, σ. 20 καί Michel Lacroix, *Τό «New Age»*, ἐκδ. Dominos, Ἀθήνα 1997, σσ. 36-42.

κτες πλάνες σέ Ανατολή καί Δύση ἀπό τήν ἀρχή τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας, διδάσκει ὅτι «Υπάρχει μόνο μία ἀπόλυτη Ἀρχή, ἀπό τήν ὁποία προήλθαν ὅλα τα φαινόμενα μέ ἐκροή ἢ ἀκτινοβολία. “Υπάρχει μόνο μία ΟΥΣΙΑ, ἓνα μόνο ΠΝΕΥΜΑ, μία ΖΩΗ”, “τό πνεῦμα καί ἡ ὕλη εἶναι βασικά ἓνα, δύο ὄψεις τοῦ ΕΝΟΣ” (Μαθήματα τῆς Θεοσοφικῆς Ἐταιρείας, πολυγρ., Μάθημα 2). “Σέ κάθε ὄν ἡ ὄντοτητα, ζωή καί συνείδηση εἶναι ταυτόσημα” (Μάθημα 3). “Ἐν τό Πᾶν καί δι’ αὐτοῦ τό Πᾶν καί ἐν αὐτῷ τό Πᾶν” (Τιμ. Τ. Βρατσιάνου, *Τό Θεοσοφικό ἔμβλημα*, σ. 11)».

«Τά πάντα ἀποτελοῦν “ἐκδηλώσεις” τοῦ Ἐνός, ἀλλά διαφέρουν ὡς πρός τό “ἐπίπεδο ὑπαρξης”, ὡς πρός τόν “τρόπον συνειδητότητος... Στό ὀρυκτό καί τό φυτικό βασίλειο ἡ συνειδητότητα γίνεται φανερό μόνο μέ τήν ἀνταπόκριση στίς συνθήκες καί στίς περιστάσεις” (Μάθημα 2)»²⁷. «Στά μάτια τοῦ σοφοῦ ὅλα εἶναι Ἐνα» ἀπό πλευρᾶς οὐσίας, ἀπλῶς εὐρίσκονται σέ διαφορετικό ἐπίπεδο ἀπό πλευρᾶς δονήσεως ἢ κραδασμῶν. «Τά πάντα λοιπόν εὐρίσκονται σέ ἐνιαία ἐξελικτική κλίμακα. Ἡ ὄλη πραγματικότητα κλιμακώνεται ἀπό ἐπάνω πρός τά κάτω. Ὁ ὅλος κόσμος “ρέει” ἀπό τόν Θεό»²⁸.

Ὁ σκοπός ὄλων τῶν ὄντων -καί τοῦ ἀνθρώπου- εἶναι νά ἐπανέλθουν στήν πρωταρχική «Πηγὴ», στό «Ἐνα», στό Ἄϊν τῆς Καμπαλά. Νά διαλυθοῦν ὅπως μία σταγόνα στόν ὠκεανό. Νά διαλυθοῦν ὅπως ἡ ἀτομική ψυχή (τό Ἰνδουιστικό Ἄτμαν) στόν ὠκεανό τοῦ Μπράμα [Μπράχμαν ἢ Μπραχμάν]. Σ' αὐτό συνίσταται ἡ ἀπολύτρωση.

(Τό τέλος στό ἐπόμενο).

27. Βλ. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, *Ὁ Ἀποκρυφισμός...*, ἐνθ' ἄνωτ., σσ. 133-134.

28. Βλ. π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, *Ὁ Ἀποκρυφισμός...*, ἐνθ' ἄνωτ., σσ. 194-195.

«ΙΗΣΟΥΣ - Η ΟΔΟΣ, Η ΑΛΗΘΕΙΑ, Η ΖΩΗ» Ένα ακόμη βιβλίο τῆς «Σκοπιᾶς»

τῆς κ. Άννας Μπουρδάκου,
μέλους τοῦ Πν. Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

Αὐτός εἶναι ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου πού δι-
ένειμε ἡ ἑταιρία «Σκοπιᾶ» τόν Ἰούλιο τοῦ
2015 στή Μαλακάσα, στό ὁποῖο ἀναλύει
διάφορα ἐδάφια ἀπό τούς τρεῖς εὐαγγε-
λιστές: Ματθαῖο, Μάρκο καί Λουκᾶ. Ἀπό
τόν Ἰωάννη παρουσιάζει ὅ,τι τήν ἐξυπη-
ρετεῖ. Στό ἄρθρο αὐτό θά παρουσιάσουμε
ἀποσπάσματα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, μέ τά
ὁποῖα ἡ «Σκοπιᾶ» προσπαθεῖ νά στηρίξει
μερικές ἀπό τίς βασικότερες κακοδοξίες
της:

Σελ. βιβλίου: 34, 35:

Διαβάζουμε ἀπό τό βιβλίο: «Γύρω στους
ἕξι μήνες ἀφότου ὁ Ἰωάννης ὁ Βαφτιστής
αρχίζει νά κηρύττει, ὁ Ἰησοῦς πού εἶναι τώ-
ρα περίπου 30 χρονῶν, ἐρχεται στον Ἰορδά-
νη Ποταμό... καί ζητάει ἀπό τον Ἰωάννη νά
τον βαφτίσει.

Ὅπως εἶναι ἀναμενόμενο ὁ Ἰωάννης προ-
βάλλει ἀντιρρήσεις: “Ἐγώ ἔχω ἀνάγκη νά
βαφτιστώ ἀπό ἐσένα, καί ἐσύ ἐρχεσαι σε
εμένα;” (Ματθ. 3: 14). Ὁ Ἰωάννης ξέρει ὅτι
ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ξεχωριστός Γιος τοῦ Θεοῦ
.... Το βάφτισμά του δεν θα εἶναι σύμβολο
μετάνοιας γιά ἀμαρτίες, ἀλλά θα δείξει
ὅτι παρουσιάζει τον εαυτόν του γιά νά
κάνει τό θέλημα τοῦ Πατέρα του (Εβρ. 10:
5-7)...

Ὁ ἴδιος ὁ Ἰωάννης ἀργότερα ἀναφέρει:
“Αὐτός πού με ἐστεῖλε νά βαφτίζω σε νερό,
Εκεῖνος μου εἶπε: Πάνω σε ὁποῖον δεις νά
κατεβαίνει καί νά μένει τό πνεῦμα, αὐτός
εἶναι πού βαφτίζει σε ἅγιο πνεῦμα” (Ἰωάν.
1: 33)... Ὅταν λοιπόν ὁ Ἰησοῦς ἀνεβαίνει ἀπό
τό νερό, ὁ Ἰωάννης μάλλον δεν ἐκπλήσσε-

ται βλέποντας “τό πνεῦμα τοῦ Θεοῦ νά
κατεβαίνει σαν περιστέρι καί νά ἐρχεται
πάνω (στον Ἰησοῦ)” Ματθ. 3: 16. Κατά τό
βάφτισμα τοῦ Ἰησοῦ, ... Του “ανοίγονται
οἱ ουρανοί”. Τι σημαίνει αὐτό; Πιθανότατα
σημαίνει ὅτι, τῆ στιγμῆ πού βαφτίζεται,
ἀνακτά τῆ μνήμη τῆς προανθρώπινης ζωῆς
τοῦ στον ουρανό. ... τώρα θυμάται τῆ ζωῆ
πού ἐζησε ὡς πνευματικός γιος τοῦ Ἰεχω-
βά... τίς ἀλήθειες πού του δίδαξε ὁ Θεός
στον ουρανό προτοῦ ἐρθεῖ στη γῆ.

Ἐπιπρόσθετα, κατά τό βάφτισμα τοῦ Ἰη-
σοῦ μια φωνή ἀπό τον ουρανό διακηρύττει:
“Αὐτός εἶναι ὁ Γιος μου ὁ ἀγαπητός” ...
(Ματθ. 3: 17)... Ἡ φωνή εἶναι τοῦ Θεοῦ. Σα-
φῶς λοιπόν, ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Γιος τοῦ Θεοῦ.
Δεν εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός».

Ἡ ἑταιρία, ἀφοῦ ἔχει ἀπορρίψει τήν
θεότητα τῆς Ἁγίας Τριάδος καί κηρύττει
Θεό μόνο τόν Πατέρα καί θεωρεῖ τό Ἅγιο
Πνεῦμα ὡς τήν δύναμη τοῦ Πατρός χωρίς
προσωπικότητα, συνεχίζει τώρα μέ τόν
Ἰησοῦ Χριστό. Στήν προσπάθειά της αὐτή,
χρησιμοποιώντας καί στό κείμενο αὐτό
τήν συνήθη ὀρολογία της, τά «μᾶλλον»,
«ἴσως», «πιθανότατα», προσπαθεῖ νά
ἀποδείξει ὅτι, ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν εἶναι
Θεός. Σ’ αὐτό θά στηρίξει στή συνέχεια
ὅλο τό οἰκοδόμημα τῶν διδαχῶν της μέ τίς
γνωστές κακοδοξίες της.

Βεβαίως, δέν παραλείπει νά κακοποιή-
σει τό εὐαγγελικό κείμενο ἰσχυριζόμενη
ὅτι ὁ Χριστός «τῆ στιγμῆ πού βαφτίζεται,
ἀνακτά τῆ μνήμη τῆς προανθρώπινης ζωῆς
τοῦ στον ουρανό». Μέ ἀπλᾶ λόγια ἐπα-
νέρχεται, ἄν καί δέν τό λέει καθαρά, στή

γνωστή κακοδοξία της, ότι ο Χριστός είναι ο Μιχαήλ Αρχάγγελος, πού έζησε προηγουμένως, πρίν έλθη στή γή, ως «πνευματικός γνιός του Ίεχωβά» στον ουρανό.

Σελ. βιβλίου 77, 78:

«Ο Ιησούς και οι μαθητές του κατευθύνονται τώρα προς τη Γαλιλαία στο βορρά. Είναι άνοιξη, και στα χωράφια τα στάχυα είναι μεστωμένα. Οι μαθητές πεινούν. Γι' αυτό, κόβουν μερικά στάχυα και τρώνε τους σπόρους. Αλλά είναι Σάββατο, και οι Φαρισαίοι τους παρατηρούν. ...

Ο Ιησούς παραθέτει ξανά εδάφια από τις Γραφές... "Έλεος θέλω και όχι θυσία". Και καταλήγει: "Διότι ο Γιος του ανθρώπου είναι Κύριος του Σαββάτου". Ο Ιησούς αναφέρεται στη μελλοντική ειρηνική διακυβέρνηση της χιλιετούς Βασιλείας του. Ματθ. 12: 7, 8. Ωσηέ 6: 6».

Τό συμπέρασμα τών λόγων του Ίησου, όπως τό παρουσιάζει έδω ή «Σκοπιά» κατοποιεί τήν Άγία Γραφή προσθέτοντας λέξεις, οί όποίες αλλάζουν όλο τό νόημα του Εύαγγελίου.

Η «κυριότητα» του Ίησου Χριστού δέν περιορίζεται στην «διακυβέρνηση τής χιλιετούς βασιλείας», όπως κι αν αυτή έκληφθή. Ο Ίησους Χριστός είναι Βασιλιάς και Ίερέας εις τόν αιώνα και όχι μόνον για χίλια χρόνια. Γι' αυτό ή προς Έβραίους έπιστολή ανατρέχει στην Παλαιά Διαθήκη, στην Γένεση ιδ' 18-19, και αναφέρεται στον Μελχισεδέκ ως τύπο και προεικόνιση του Αρχιερέως Χριστού. Σύμφωνα μέ τήν Γένεση ιδ' 18-19: «ό Μελχισεδέκ Βασιλεύς Σαλήμ, έφερεν έξω άρτον και οίνον· ήτο δέ ίερεύς του Θεού του ύψιστου. Και εύλόγησεν αυτόν [τόν Αβραάμ] και είπεν, εύλογημένος ό Άβραμ παρά Θεού του ύψιστου όστις έκτισε τόν ουρανό και τήν γήν». Αναφερόμενη δέ ή προς Έβραίους έπιστολή στην ίερωσύνη του Χριστού, λέει: «Σύ είσαι ίερεύς εις τόν

αίωνα κατά τήν τάξιν Μελχισεδέκ» (στ' 20). Και συμπληρώνει: «Διότι ούτος ό Μεσχισηδέκ βασιλεύς Σαλήμ, ίερεύς του Θεού του Ύψιστου, ... άπάτωρ, άμήτωρ, άγενεαλόγητος· μή έχων μήτε αρχήν ήμερών, μήτε τέλος ζωής· άλλ' άφωμοιωμένος μέ τόν Υίόν του Θεού· μένει ίερεύς πάντοτε» (ζ' 1,3).

Ο Χριστός «έπειδή μένει εις τόν αιώνα, έχει άμετάθετον τήν ίερωσύνην. Οθεν δύναται και νά σώζη έντελώς τούς προσερχομένους εις τόν Θεόν δι' αυτού, ζών πάντοτε διά νά μεσιτεύση υπέρ αυτών» (ζ' 24).

Αλλά, τό Ποιός είναι πράγματι ό Υιός τό διακηρύττουν πολλά εδάφια τής Καινής Διαθήκης. Άς περιοριστούμε μόνο σέ τρία απ' αυτά:

«Έν αρχή ήτο ό Λόγος και ό Λόγος ήτο παρά τω Θεω και Θεός ήτο ό Λόγος» (Ίωάν. α' 1).

«Διότι ηυχόμην έγώ νά είμαι ανάθεμα από του Χριστού υπέρ τών αδελφών μου, τών κατά σάρκα συγγενών μου· οίτινες είναι Ίσραηλίται, τών όποίων είναι ή υιοθεσία... τών όποίων είναι οί πατέρες και εκ τών όποίων έγεννήθη ό Χριστός τό κατά σάρκα, ό ών επί πάντων Θεός εύλογητός εις τούς αιώνας. Αμήν» (Ρωμ. θ' 2-5).

«Έξεύρομεν ότι ό Υιός του Θεού ήλθε και έδωκεν εις ήμās νόηση διά νά γνωρίζωμεν τόν άληθινόν... και είμεθα εν τω άληθινω, εν τω Υίω αυτού Ίησου Χριστώ ούτος είναι ό άληθινός Θεός και ή ζωή ή αιώνιος» (Α' έπιστολή Ίωάν. ε' 20).

Σελ. βιβλίου 125:

«Καθώς οι απόστολοι κηρύττουν, δεν πρέπει να εκπλήσσονται όταν αντιμετώπιζουν εναντίωση, διότι ο Ιησούς λέει: "Ο μαθητής δεν είναι ανώτερος από τον δάσκαλό του ούτε ο δούλος από τον κύριό του". ... Εφόσον εκείνος αντιμετώπιζει κακομεταχείριση και διωγμό επειδή κηρύττει τη Βασιλείου του Θεού, το ίδιο θα συμβεί και σε

εκείνους. ... “Μη φοβηθείτε εκείνους που θανατώνουν το σώμα αλλά δεν μπορούν να θανατώσουν την ψυχή· απεναντίας, να φοβάστε αυτόν που μπορεί να καταστρέψει και την ψυχή και το σώμα στη Γέενα”. Ματθ. 10: 24, 28.

Ο Ιησούς έθεσε το παράδειγμα σε αυτό, διότι προτίμησε άφοβα να πεθάνει παρά να συμβιβάσει την οσιότητά του προς εκείνον που έχει τη δύναμη να κάνει τα πάντα, τον Ιεχωβά. Αυτός που έχει την δυνατότητα να καταστρέψει “την ψυχή” κάποιου (τις μελλοντικές προοπτικές του για ζωή) ή να τον αναστήσει ώστε να απολαύσει αιώνια ζωή είναι ο Θεός».

Όπως διαβάζουμε όμως από την Αγία Γραφή στον Ματθ. 10, 28, εξηγεί σαφέστατα ότι τό σώμα σκοτώνεται, ή δέ ψυχή δέν είναι δυνατόν νά σκοτωθεῖ. Η ψυχή δέν σκοτώνεται, αλλά είναι άθάνατη είτε για τόν παράδεισο ή για τήν κόλαση. «Νά φοβήστε όμως αυτόν πού μπορεί καί ψυχή καί σώμα νά απολέσει έν τή γεένη».

Εἶναι γνωστό ὅτι ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς εἶναι ἀπό τίς βασικές διδασχές τῆς εταιρίας. Θά ἀναφερθοῦμε σέ ἕνα ἀπό τά πολλά ἔντυπα τῆς «Σκοπιᾶς», σχετικό μέ τήν ψυχή. Διότι καί στό παρελθόν ἔχομε ἀσχοληθεῖ μέ τό θέμα έν ἐκτάσει:

1982 βιβλίο «Μπορείτε νά ζητήτε γιά πάντα...», σελ. 77:

«Τό πνεῦμα πού κάνει τά ζῶα νά ζοῦν εἶναι τό ἴδιο πού κάνει τούς ἀνθρώπους νά ζοῦν. Όταν αυτό τό Πνεῦμα δηλαδή ή ἀόρατη δύναμη τῆς ζωῆς βγαίνει, τόσο ὁ ἀνθρώπος ὅπως καί τό κτῆνος ἐπιστρέφουν στό χῶμα ἀπό τό ὅποῖον ἔγιναν».

Σελ. 89:

«Τό ὅτι τάχα ή ψυχή ζεῖ μετά τόν θάνατο εἶναι ἕνα ψέμα πού τό εἶπε ὁ Διάβολος».

Η ψυχή εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός μας,

κηρύττει ή εταιρία, δηλαδή μόνον ή βιολογική ὑπαρξη καί ταυτίζει τόν ἀνθρώπο μέ τά ζῶα. Ἐδῶ ὅμως ὑπάρχει μεγάλη διαφορά, γιατί γιά τά ζῶα ὁ Θεός εἶπε καί ἔγιναν, ένῶ τόν ἀνθρώπο τόν δημιουργήσε κατ’ εἰκόνα Του.

Βεβαίως ή λέξη «ψυχή» ἔχει τέσσερις διαφορετικές ἔννοιες στήν Αγία Γραφή: Σημαίνει τήν βιολογική ὑπαρξη (Γέν. β' 7. Ἰερ. β' 27. Ἰωάν. ι' 11), τό φρόνημα τοῦ ἀνθρώπου (Φιλ. α' 27. Πράξ. δ' 32). Σημαίνει πρόσωπο (Πράξ. β' 41), ὅμως καί τό πνευματικό στοιχείο τοῦ δισύνθετου ἀνθρώπου (Ματθ. ι' 28, κστ' 41. Λουκ. η' 55. Α' Κορ. στ' 20). Χωρίς ψυχή ὁ ἀνθρώπος δέν εἶναι ὀλόκληρος (Α' Θεσ. ε' 23). Τό σώμα πεθαίνει καί ή ψυχή ἀποδημεῖ (Β' Κορ. ε' 8. Φιλ. α' 23). Ἐτσι ἀκοῦμε τόν πρωτομάρτυρα Στέφανο νά λέει: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, δέξου τό πνεῦμα μου» (Πράξ. ζ' 59). Ἐπίσης ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐκήρυξε στά έν φυλακῆ πνεύματα (Α' Πέτρ. γ' 18, 19).

Σελ. βιβλίου 134:

«Σε μια συναγωγή της Καπερναούμ, ο Ιησούς διδάσκει ότι είναι το αληθινό ψωμί από τον ουρανό. ... λέγοντας: “Οι προπάτορές σας έφαγαν το μάννα στην έρημο και εντούτοις πέθαναν”. Αντίθετα, όπως εξηγεί: “Εγώ είμαι το ζωντανό ψωμί που κατέβηκε από τον ουρανό. Αν κανείς φάει από αυτό το ψωμί, θα ζήσει για πάντα· και το ψωμί που θα δώσω εγώ είναι η σάρκα μου προκειμένου να ζήσει ο κόσμος” (Ιωάν. 6: 48-51). ... “Πώς μπορεί αυτός, να μας δώσει να φάμε τη σάρκα του;” ρωτούν (Ιωάν. 6: 52). Ο Ιησούς θέλει να καταλάβουν ότι τα λόγια του έχουν μεταφορική σημασία, όχι κυριολεκτική. ... Ο Ιησούς, όμως, δεν εννοεί ότι πρέπει κυριολεκτικά να φάνε σάρκα ή να πιουν αίμα. Δείχνει ότι ὅλοι ὅσοι θέλουν αιώνια ζωή πρέπει να εκδηλώσουν πίστη στη θυσία που θα κάνει όταν

προσφέρει το τέλειο ανθρώπινο σώμα του και χύσει το αίμα του».

Τό κήρυγμα τῆς ἐταιρίας ὅτι τά λόγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι συμβολικά καί ὄχι κατά γράμμα, δέν τό διαβάζομε γιά πρώτη φορά. Ὅμως κάθε ἀναφορά γιά τό συγκεκριμένο θέμα ἔχει καί ἕνα διαφορετικό τρόπο ἀναλύσεως. Ἡ παρούσα διδασκαλία εἶναι μέ ἰδιάζοντα τρόπο ἐπεξηγηματική γιατί παραποιεῖ ἀδίστακτα τά λόγια τοῦ Ἰησοῦ, ἀδικώντας καί τούς ἴδιους τούς ὁπαδούς της, ἰδιαίτερος τόν Πολύ Ὅχλο. Ὁ Χριστός δέν εἶπε ὅτι «ὅλοι ὅσοι θέλουν αἰώνια ζωή, πρέπει νά ἐκδηλώνουν πίστη στή θυσία πού θά κάνει», ἀλλά ὅτι, «Ἐάν δέν φάγητε τήν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καί δέν πῖντε τό αἷμα αὐτοῦ, δέν ἔχετε ζωή ἐν ἑαυτοῖς. Ὅστις τρώγει τήν σάρκα μου καί πίνει τό αἷμα μου, ἐγώ θέλω ἀναστήσει αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρα. Διότι ἡ σὰρξ μου ἀληθῶς εἶναι τροφή καί τό αἷμα μου ἀληθῶς εἶναι πόσις» (Ἰωάν. στ' 53-56). Καί τό ἐννοεῖ κυριολεκτικά. Γι' αὐτό σκανδαλίσθησαν καί μερικοί ἀπό τούς ἀκροατές.

Καί τό ἐρώτημα εἶναι: Ὅλοι οἱ «μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» πού πιστεύουν στή θυσία τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως ἡ ἐταιρία τήν παρουσιάζει, γιατί δέν παίρνουν ὅλοι ἀπό αὐτά τά σύμβολα -τά «ἐμβλήματα» ὅπως τά χαρακτηρίζει ἡ «Σκοπιά»-, ἀλλά μόνον οἱ 144.000 καί ὄχι καί τό μεγάλο πλῆθος, τό ὅποιο πιστεύει στή θυσία;

Βεβαίως, μ' αὐτά πού λέει ἡ «Σκοπιά» μπορεῖ νά πείθει τούς ὁπαδούς της, ὄχι ὅμως καί ἐκείνους πού δέν τήν ἀκολουθοῦν.

Σελ. βιβλίου 186, 187: «Ο ΚΑΛΟΣ ΠΟΙΜΕΝΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΝΤΡΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ».

«Ο Ἰησοῦς ἐξηγεῖ: “Αληθινά, αληθινά σας λεω: Εγώ εἶμαι ἡ πόρτα γιά τα πρόβατα. ... Εγώ εἶμαι ἡ πόρτα· ὅποιος μπει

ἀπό ἐμένα θα σωθεῖ, καί θα μπαίνει καί θα βγαίνει καί θα βρίσκει βοσκή” Ἰωάν. 10: 7-9. ... “Μη φοβάσαι, μικρό ποῖμνιο, ἐπειδή ο Πατέρας σας εναρεστήθηκε νά σας δώσει τή Βασιλεία” (Λουκ. 12: 32). Πράγματι, ἐκεῖνοι που ἀπαρτίζουν το “μικρό ποῖμνιο” θα οδηγηθοῦν ἀπό τον Ἰησοῦ σε μια νέα μάντρα... “Καί ἄλλα πρόβατα ἔχω, που δεν εἶναι ἀπό αὐτή τή μάντρα... (Ἰωάν.10: 16). Αὐτά τα “ἄλλα πρόβατα” δεν εἶναι “ἀπό αὐτή τή μάντρα”. Επομένως, πρέπει νά εἶναι ἀπό ἄλλη μάντρα, νά διαφέρουν ἀπό το “μικρό ποῖμνιο” που θα κληρονομήσει τή Βασιλεία. Τα πρόβατα που εἶναι σε αυτές τις δύο μάντρες ἔχουν διαφορετικούς προορισμούς».

Οἱ αὐθαιρεσίες αὐτές τῆς «Σκοπιάς» δέν ἔχουν καμία σχέση μέ τήν Ἁγία Γραφή. Πουθενά ἡ Ἁγία Γραφή δέν γράφει γιά δύο «μάντρες» καί γιά δύο διαφορετικούς προορισμούς. Πουθενά ἡ Ἁγία Γραφή δέν λέει ὅτι μερικές χιλιάδες βαπτισμένοι πιστοί θά ζοῦν στόν οὐρανό καί οἱ πολλές χιλιάδες βαπτισμένων θά ζοῦν στή γῆ. Δέν ὑπάρχουν δύο τάξεις πιστῶν ἢ δύο ἐλπίδες. Ὅλοι οἱ Χριστιανοί «οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλά τήν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμε» (Ἐβρ. ιγ' 14).

Ἡ ἐταιρία ἐκφράζει καί πάλι τίς δικές της αὐθαίρετες ἀπόψεις. Ὅμως, ὅταν ὁ Ἰησοῦς, στό Ἰωάν. α' 16, λέει: «Καί ἄλλα πρόβατα ἔχω, τά ὅποια δέν εἶναι τῆς αὐλῆς ταύτης· καί ἐκεῖνα πρέπει συνάξω καί θέλουσιν ἀκούσει τήν φωνή μου καί θέλει γίνεῖ μία ποίμνη καί εἷς ποιμήν», ἐννοεῖ ὅτι ὅλοι ὅσοι θά ἀκούσουν τό Εὐαγγέλιό Του καί βαπτισθοῦν θά ἀποτελέσουν μία καί μοναδική Ποίμνη, τήν Ἐκκλησία.

Ὅσο γιά τήν ἀναφορά τῆς ἐταιρίας στό Λουκ. ιβ' 42, στό ὅποιο προσπαθεῖ νά στηρίξει τήν ρατσιστική διάκριση τῶν ὁπαδῶν της σέ δύο τάξεις, εἶναι πρόδηλο ὅτι, ὅταν ὁ Ἰησοῦς λέει: «Μή φοβοῦ τό μικρό ποῖμνιο, διότι ὁ Πατήρ μου εὐδόκησε

νά σᾶς δώσει τὴν Βασιλεία», ἀπευθύνεται στους λίγους μαθητές Του, γι' αὐτό τούς λέει: «πορευθέντες λοιπὸν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (Ματθ. κη' 19). Αὐτοὶ πρὸς τούς ὁποίους θά πορευθοῦν εἶναι τὰ «ἄλλα πρόβατα», τὰ ἐξ Ἐθνῶν.

Σελ. βιβλίου 316:

Μιά ἄλλη διαστρέβλωση τοῦ κειμένου τῆς Ἁγίας Γραφῆς βρίσκεται στους λόγους τοῦ Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ πρὸς τὸν ληστή. Λέει ἡ «Σκοπιά»: «Ο Ἰησοῦς υποσχέθηκε στον μετανοημένο κακοποιό (ληστή): “Αληθινά σου λεω σήμερα, θα είσαι μαζί μου στον Παράδεισο” (Λουκ. 23: 43). Ο άνθρωπος αυτός λοιπὸν απέκτησε την προοπτική να ζήσει στον Παράδεισο – ἕναν τόπο σαν ωραίο κήπο ἢ πάρκο».

Ἀφοῦ αὐθαίρετα καὶ ἀσύντακτα τοποθετεῖ ἡ ἑταιρία τὸ κόμμα μετὰ τὸ «σήμερα», προχωρεῖ σὲ ἕνα ἀπίθανο συμπέρασμα. Ἐφ' ὅσον, ὁ Ἰησοῦς ὑποσχέθηκε στὸν ληστή ὅτι θά εἶναι μαζί του στὸν Παράδεισο, «ἕναν τόπο σαν ωραίο κήπο ἢ πάρκο», ἄρα καὶ ὁ Ἰησοῦς θά εἶναι σ' αὐτὸν τὸν Παραδεισο. Δηλαδή, τοποθετεῖ τὸν Υἱὸν σὲ ἕναν περιορισμένο χῶρο καὶ χρόνο. Ὅμως γνωρίζομε ὅτι ὁ Υἱός, ὅπως καὶ ὁ Πατέρας καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι ἐκτός χώρου καὶ χρόνου, ὡς προαιώνιοι. Γι' αὐτό καὶ τονίζεται στὴν πρὸς Ἐβραίους Ἐπιστολή ὅτι: «... τὸν ὁποῖον ἔθεσε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ ἔκαμε καὶ τούς αἰῶνας» (Ἐβρ. α' 2).

Καὶ μιὰ τελευταία ἀναφορά μας στό πολυδιαφημισμένο βιβλίο τῆς «Σκοπιάς».

Σελ. βιβλίου 316:

«Αλλά τι θα γίνουν οι πιστοὶ ἀπόστολοι και ο περιορισμένος αριθμὸς ἄλλων ατόμων που θα εἶναι με τον Ἰησοῦ στον ουρανὸ; Ἡ Ἁγία Γραφή λεει: “Θα εἶναι ιερεῖς του

Θεοῦ και του Χριστοῦ και θα βασιλέψουν μαζί του τα χίλια χρόνια” (Αποκάλυψη 20: 6). Εκείνοι που θα γίνουν συγκυβερνήτες του Χριστοῦ θα ἔχουν ζήσει ὡς ἄντρες και γυναῖκες στη γη. Γι' αὐτό, θα εκδηλώνουν συμπόνια και κατανόηση ὅταν θα κυβερνοῦν ἀπὸ τον ουρανὸ ὅσους θα ζουν στη γη – Ἀποκάλυψη 5: 10».

Ἡ κατάληξη τοῦ βιβλίου εἶναι ἀναμενόμενη. Τὸ αἰώνιο πρόβλημα τῆς ἑταιρίας γιὰ τούς 144.000. Ἕνα βιβλίο μέ 320 περίπου σελίδες προσπαθεῖ νά ἐπιβάλλει τούς «χρισμένους», σάν μοναδικούς ἁγίους στὸν οὐρανὸ, στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὡς βοηθοὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖο τοποθετοῦν στὴν ἴδια θέση μαζί μέ αὐτούς, φυσικά σάν ἕνα τέλειο ἄνθρωπο, τίποτα λιγότερο τίποτα περισσότερο! (βλ. Ἀγαθὰ Νέα, σελ. 118). Ἀδιαφορεῖ ἡ ἑταιρία γιὰ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὸ πλῆθος ἑδαφίων τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πού διακηρύττουν τὴ θεότητα τοῦ Υἱοῦ. Καταργεῖ τὸν Ἰησοῦ Χριστό ὡς τὸν μοναδικὸ Σωτῆρα τῶν ἀνθρώπων: «Ἄς εἶναι γνωστὸ εἰς πάντας ὑμᾶς καὶ εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, τὸν ὁποῖον ἐσεῖς ἐσταυρώσατε... Καὶ δὲν ὑπάρχει δι' οὐδενὸς ἄλλου ἢ σωτηρία· διότι οὔτε ὄνομα ἄλλο εἶναι ὑπὸ τὸν οὐρανὸ δεδομένο μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοῦ ὁποῖου πρέπει νά σωθῶμεν» (Πρᾶξ. δ' 10-12).

Γιὰ τὴν «Σκοπιά» ὁμως δὲν ἔχει καμία σημασία τί λέει ἡ Ἁγία Γραφή, ἀλλά τί λέει, ὁ «μόνος συλλογικὸς ἀγωγὸς τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ῥοή τῆς βιβλικῆς ἀληθείας στους ἀνθρώπους ἐπάνω στή γῆ» (Σκοπιά, 1960, σ. 471). Καὶ ἀλοίμονο ἂν κάποιοι «ἀτελεῖς ἄνθρωποι», ἀντὶ νά δέχονται τίς διδασκαλίες τοῦ «δούλου» «σάν ἀπὸ τὸν Χριστό μέσω τῆς ὀργανώσεως, συζητοῦν μέσα τους ἢ μέ ἄλλους τί πρέπει νά κάνουν» (Σκοπιά, 1959, σ. 349). Αὐτοὶ θά ἔχουν τὴν ἴδια τύχη μέ τούς «ἐχθροὺς τοῦ Ἰεχωβά» στὸν Ἀρμαγεδώνα (βλ. Σκοπιά 1968, σ. 83).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 964
Αριθμός
Διεκπ. 525

Αθήνησι, 7^η Μαρτίου 2016

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καί
τάς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: «Περί Φωτισμένων καὶ Ἀπολυτρωτικῶν Σχολῶν»

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδριά τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου, τῆς 1^{ης} μηνός Μαρτίου ἐ.ἔ., καὶ κατόπιν σχετικῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδριά Αὐτῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2361/ 1983 Ἐγκυκλίου Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐνημερώσῃ ὑμᾶς ὅτι:

Εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἐμφανίζονται κατὰ καιροὺς κινήσεις καὶ πρόσωπα δῆθεν «οὐραματιστριῶν–φωτισμένων», αἱ ὁποῖαι κάνουν λόγον διὰ νεωτέρας «ἀποκαλύψεις», προερχομένας δῆθεν ἀπὸ τὸν Ἴδιον τὸν Δομήτορα τῆς Ἐκκλησίας Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν ἢ τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ τοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους, ὡς φερέειπεν, αἱ «Ἀπολυτρωτικαὶ Σχολαί» ἢ «Τριαδικαὶ Σχολαί» ἢ ἡ «Σχολὴ Παντανάσεως», αἱ ὁποῖαι ἐρεΐδονται εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Κωνσταντίνης Ζολώτα.

Παρά τὴν εὐσεβοφάνειά των καὶ τὴν σχέσιν των μὲ τὴν Ἐκκλησίαν, πολλάκις διατυπώνουν διδασκαλίαν μὲ περιεχόμενον κακόδοξον. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ὑποβαθμίζουν τοὺς φορεῖς τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως, Ἁγίαν Γραφήν καὶ Ἱεράν Παράδοσιν, θεωροῦσαι ὡς κανόνα ζωῆς καὶ λόγου τὰς ἐκ τῶν «οὐραμάτων» πληροφορίας των καὶ προβάλλουσαι τὰς διδασκαλίας των δι' ἐντύπων ἢ βιβλίων, ὅπως τὰ «Εὐφρόσυνα», «Λόγοι τοῦ Οὐρανίου Πατρός» κ. ἄ.

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν, ἵνα συστήσῃ εὐσεβάστως πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας, τοὺς Ἱερεῖς καὶ τοὺς Ὁρθοδόξους Πιστοὺς ὅπως ἀπέχουν ἀπὸ τοὺς κύκλους καὶ τὰς «Σχολάς» τούτων καὶ μὴ ἐνθαρρύνουν ἢ ὑποστηρίζουν παρομοίας κινήσεις.

Ἐντολῇ τῆς Ἱεράς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Γεωργίου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
 Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 1118

Αριθμός

Διεκπ. 528

Αθήνησι, 7^η Μαρτίου 2016

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός

τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπήν Ἀθηνῶν καί
 τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: «Περί τῆς Ε.ΣΥ. - Ἑλλήνων Συνέλευσις»

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου, τῆς 3^{ης} μηνός Μαρτίου ἐ.ε., καί κατόπιν σχετικῆς Γνωμοδοτήσεως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἰρέσεων, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρία Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐνημερώσῃ ὑμᾶς ὅτι, ἐπειδή κατά καιροῦς ἐμφανίζονται ὀργανώσεις ἢ κινήματα ἀμφιλεγομένου χαρακτῆρος, μέ ἔντονον ἐθνικιστικόν, ἀντικλησιαστικόν ἢ ἀρχαιολατρικόν χαρακτῆρα καί ρατσιστικόν λόγον, ὡς ἡ ὀργάνωσις «Ε.ΣΥ. - Ἑλλήνων Συνέλευσις», προτρέπονται οἱ Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι, οἱ Κληρικοί καί τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα ὅπως ἀπέχουν ἀπό ἐκδηλώσεως τοιούτων ὀργανώσεων καί μή ἐνθαρρύνουν ἢ ὑποστηρίζουν παρομοίας πρωτοβουλίας.

Ἐντολῇ τῆς Ἱεράς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΚΗΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Λειτουργοῦν καί ἐφέτος, στή πλαίσια τῆς Π. Ε. Γ., οἱ ἐξῆς Ὅμαδες Μελέτης τοῦ Σκη-
 νικοῦ τῶν Αἰρέσεων καί τῆς Παραθρησκείας:

1. **Ὅμαδα Μελέτης** τῆς ἱστορίας, ἐξέλιξης, διδασκαλίας καί δράσης τῆς **Ἐταιρείας «Σκοπιά»** τῶν **«Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά»**. Κάθε Παρασκευή, 5.30' -7.30' μ.μ.
2. **Ὅμαδα Μελέτης** τοῦ σκηνικοῦ τῆς **«Νέας Ἐποχῆς»** (Γκουρουϊστικές, Ἀποκρυφιστικές, Ἐναλλακτικές, Νεο Γνωστικές, Σατανιστικές κ.λπ. ὀμάδες). Κάθε Πέμπτη.
3. **Ὅμαδα Μελέτης** τῶν **Προτεσταντικῶν-Πεντηκοστιανῶν** κινήσεων. Κάθε Δευτέρα, 7.00' -9.00' μ.μ.

Τά **Μαθήματα** πραγματοποιοῦνται σέ αἴθουσα τοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς (Ἀποστόλου Παύλου 10, δύο δρόμους δεξιά, μετά τήν Ε. Ρ. Τ.). Τηλ. ἐπικοινωνίας: **210 6396 665**.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

«ΑΝ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΔΙΑΓΡΑΨΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ...»!¹

Κείμενο με τόν ανωτέρω τίτλο είναι ἐδῶ καί καιρό ἀναρτημένο στό διαδίκτυο, σχολιασμένο καί ἀνεβασμένο σέ πολλές ιστοσελίδες, ἀπό ἐκεῖνες, πού δέν κάνουν τόν κόπο νά ἐλέγξουν τίς πηγές τους, ἀλλά ἀνεβάζουν ὅ,τι νομίσουν ὅτι ἀποτελεῖ «εἰδηση».

Τό κείμενο ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Ο λόγος του Αμερικάνου λογοτέχνη (και όχι μόνον), Robert Najemy για την Ελλάδα, που μας κάνει να ανατριχιάζουμε από υπερφάνεια!...».

Καί συνεχίζει τό κείμενο:

«1. Γκρεμίστε ὅλη την Ελλάδα σε βάθος 100 μέτρων.

2. Αδειάστε ὅλα τα μουσεῖα σας, ἀπό ὅλον τον κόσμο.

1. <http://www.briefingnews.gr/ellada/apisteytos-logos-toy-amerikanoy-logotehni-robert-najemy-mporeite-diagrapste-tin-ellada>

Σημείωση τῆς Σύνταξης

- Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους.
- Οἱ ἀναδημοσιεύσεις σχολίων ἢ πληροφοριῶν ἀπό ξένα ἢ ἐλληνικά περιοδικά καί ἄλλα ἔντυπα ἢ τό διαδίκτυο δημοσιεύονται μέ κάθε ἐπιφύλαξη, ἀφοροῦν σέ ἀπόψεις καί δέν στοχεύουν στήν προσβολή ἢ στήν ἀπομείωση τῆς τιμῆς καί τῆς ὑπόληψης τῶν προσώπων, στά ὅποια ἀναφέρονται καί τά ὅποια σεβόμεθα δεόντως.
- Τήν εὐθύνη γιά τίς ἐκφραζόμενες ἀπόψεις στίς δημοσιεύμενες ἐπιστολές φέρουν ἀποκλειστικά οἱ ἐπιστολογράφοι καί ὄχι ἡ Σύντακτική Ἐπιτροπή.
- Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση, κατόπιν ἀδείας ἀπό τήν Διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ.

3. Γκρεμίστε κάθε τι Ἑλληνικό ἀπό ὅλον τον πλανήτη...

Ἐπειτα σβήστε την Ἑλληνική γλώσσα ἀπό παντού.

1. Ἀπό την ἰατρική σας, την φαρμακευτική σας,

2. Ἀπό τα μαθηματικά σας (γεωμετρία, ἀλγεβρα),

3. Ἀπό την φυσική σας, χημεία,

4. Ἀπό την αστρονομική σας,

5. Ἀπό την πολιτική σας,

6. Ἀπό την καθημερινότητά σας.

Διαγράψτε τα μαθηματικά, διαγράψτε κάθε σχῆμα, κάντε το τρίγωνο-οκτάγωνο, την ευθεία-καμπύλη, σβήστε την γεωμετρία ἀπό τα κτίριά σας, τους δρόμους σας, τα παιχνίδια σας, τα αμάξια σας, σβήστε την ονομασία κάθε ἀσθένειας καί κάθε φαρμάκου, διαγράψτε την δημοκρατία καί την πολιτική, διαγράψτε την βαρύτητα καί φέρτε το πάνω κάτω, ἀλλάξτε τους δορυφόρους σας νά ἔχουν τετράγωνη τροχιά, ἀλλάξτε ὅλα τα βιβλία σας (γιατί παντού θα υπάρχει ἔστω καί μια ἐλληνική λέξη), σβήστε ἀπό την καθημερινότητά σας κάθε ἐλληνική λέξη, ἀλλάξτε τα εὐαγγέλια, ἀλλάξτε το ὄνομα του Χριστοῦ που καί αυτό βγαίνει ἀπό τα Ἑλληνικά καί σημαίνει αυτός που ἔχει το χρίσμα, ἀλλάξτε καί το σχῆμα κάθε ναοῦ (να μην ἔχει την ἐλληνική γεωμετρία), σβήστε τον Μέγα Ἀλέξανδρο, σβήστε ὅλους τους Μυθικούς καί Ἱστορικούς ἥρωες, ἀλλάξτε την παιδεία σας, ἀλλάξτε το ὄνομα της ἱστορίας, ἀλλάξτε τα ὀνόματα στα πανεπιστήμιά σας, ἀλλάξτε τον τρόπο γραφῆς σας, χρησιμοποιήστε τον ἀραβικό, διαγράψτε την φιλοσοφία, διαγράψτε, διαγράψτε, διαγράψτε...

Θα πείτε “δεν γίνεται”.

Σωστά, δεν γίνεται, γιατί μετά δεν θα μπορείτε να στεριώσετε ούτε πρόταση!

Δεν γίνεται να σβήσει η Ελλάδα, ο Έλληνας, η προσφορά του πάνω σε αυτόν τον πλανήτη.

Η πρόκληση πάντως ισχύει».

Τό κείμενο αυτό, πού έχει δημοσιευθῆ σέ μερικές ιστοσελίδες², είναι βεβαίως ειλικρινές καί ἐγκωμιαστικό γιά τήν πατρίδα μας, τήν Ἱστορία μας καί τήν Πίστη μας. Συντάκτης του ὅμως εἶναι ὁ Γάλλος λογοτέχνης, συγγραφέας καί δραματογράφος Ζάν Ρισπέν (Ἀλγερία 1849 – Παρίσι 1926). Εἶδαμε νά τό χρησιμοποιεῖ καί ὁ Robert Najemy.

Ἡ ἀναγνώστρια, πού μᾶς ἀπέστειλε τήν εἶδηση, ἐπισημαίνει: «Πρέπει νά γνωρίζουμε ὅτι ἡ ὀργάνωση τοῦ Robert Najemy “Ἀρμονική Ζωή” ἔχει χαρακτηριστεῖ ἀπό τή Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας σάν ἀσυμβίβαστη μέ τήν Ὀρθόδοξη πίστη. Ἡ ὀργάνωση τοῦ Robert Najemy ἔχει παρασύρει ἀνθρώπους πού νομίζουν ὅτι ἔφτιαξαν τή ζωή τους κι εἶναι σήμερα μπερδεμένοι στή New Age καί στόν γκουρουισμό –ἀποκρυφισμό».

Σημειώνουμε, ὅτι ὁ «Διάλογος» ἔχει ἀσχοληθεῖ μέ τήν ἐν λόγω ὀργάνωση σέ πολλά τεύχη, στά ὁποῖα καί παραπέμπουμε τούς ἀναγνώστες.

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΑΣΤΑΝΑ;

Ἡ Ἀστανά εἶναι ἡ πρωτεύουσα τοῦ Καζακστάν. Ἡ πόλη εἶναι κτισμένη στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ἰσίμ καί τήν ἐποχή τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως ὀνομαζόταν Τσελίνιγκραντ. Στή μοντέρνα Ἀστανά (πού στά Καζακικά σημαίνει πρωτεύουσα), στήν

ἀριστερή ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Ἰσίμ, δημιουργήθηκε μία νέα συνοικία πού μοιάζει μέ τό Μανχάταν. Ἡ μοντέρνα πόλη δημιουργήθηκε ἀπό τό μηδέν πάνω σέ ἕνα γενικό σχέδιο τοῦ ἰάπωνά Κίσο Κουροσάβα πρῖν ἀπό μία 15ετία καί ἡ κατασκευή της στοίχισε περισσότερο ἀπό 10 δισ. δολλάρια³.

Τά κτήρια πού κοσμοῦν τήν πόλη ἀνήκουν σέ διάφορους ἀρχιτεκτονικούς τύπους μέ πολλές ἐπιρροές ἀπό τή Δύση. Ἰδιαίτερο εἶναι τό ἐπωνομαζόμενο «Παλάτι γιά τήν εἰρήνη καί τήν ἀρμονία» σέ σχῆμα πυραμίδας, τό ὁποῖο εἶναι κτισμένο πάνω σέ ἕναν τεχνητό λόφο. Τό κτήριο σχεδιάστηκε ἀπό τόν βρετανό ἀρχιτέκτονα Sir Norman Foster καί τά ἐγκαίνιά του πραγματοποιήθηκαν τό 2006. Τήν ἰδέα γιά τήν ἀνέγερση τοῦ συγκεκριμένου κτηρίου εἶχε ὁ ἴδιος ὁ πρόεδρος τοῦ Καζακστάν, Νουρσουλάν Ναζαρμπάεφ, ὁ ὁποῖος θέλησε νά κατασκευάσει ἕνα κέντρο συναντήσεως τῶν θρησκευτικῶν ἡγετῶν τῆς ὑψηλίου⁴.

Τό κτήριο-πυραμίδα ἔχει ὕψος 62 μέτρα⁵ καί ἐξωτερικά καλύπτεται ἀπό ἕνα ἀτσάλινο πλαίσιο καί ὑαλοπίνακες. Ἐσωτερικά, στό πρῶτο ἐπίπεδο, βρίσκεται αἶθουσα συναυλιῶν 1.500 θέσεων. Στόν πρῶτο ὄροφο, πάνω ἀπό τήν αἶθουσα συναυλιῶν, τό πάτωμα εἶναι φτιαγμένο ἀπό γυαλί καί δίνει τή δυνατότητα στόν ἐπισκέπτη νά βλέπει τήν αἶθουσα συναυλιῶν καί νά ἔχει τήν αἴσθηση ὅτι περπατᾷ στόν ἀέρα. Στούς ἄλλους δύο ὀρόφους τῆς πυραμίδας ὑπάρχουν παρεκκλήσια τῶν 18 βασικῶν θρησκευτικῶν τοῦ Καζακστάν, ἐνῶ οἱ θρησκείες πού συνολικά ὑπάρχουν στή χώρα αὐτή εἶναι 40. Στήν ὀροφή τῆς πυραμίδας βρίσκεται ἡ αἶθουσα στήν ὁποία συναντῶνται κάθε τρία χρόνια οἱ θρησκευτικοί ἡγέτες ὅλου τοῦ κόσμου.

2. <http://www.greekalert.com/2013/10/robert-najemy.html>

<http://aetostz.blogspot.gr/2012/12/robert-najemy.html>

<http://enoriapotamoukerkyras.blogspot.gr/2013/10/robert-najemy-tresorhotels.html>

<http://www.pentapostagma.gr/2013/08/Robert-Najemy-for-greece.html>

<http://ktriantafillopoulos.blogspot.gr/2012/07/hollywood-tommy-lee-los-angeles.html>

3. <http://www.tovima.gr/world/article/?aid=482866>

4. <http://www.tovima.gr/world/article/?aid=482866>

5. <http://www.fosterandpartners.com/projects/palace-of-peace-and-reconciliation/>

Ιδιαίτερος είναι και ο πύργος Μπαϊτε-ρέκ που συμβολίζει τον τοπικό μύθο του δένδρου της ζωής και του μαγικού πουλιού της ευτυχίας, δημιουργήμα και αυτός του βρετανού αρχιτέκτονα Sir Norman Foster. Ο μύθος λέει ότι ο πύργος αντιπροσωπεύει μία λεύκα, όπου τό μαγικό πουλί Σαμρούκ γεννάει τό αυγό του⁶. Ανάμεσα στά έντυπωσιακά κτήρια της Αστανά διακρίνονται τό τεράστιο «Χαντράτ Σουλτάν» τζαμί, μία μεγάλη συναγωγή και μία Ορθόδοξη ρωσική Έκκλησία.

Τά κτήρια στην πόλη Αστανά είναι τοποθετημένα σε απόλυτη διάταξη, ενώ παντού είναι έμφανη περίεργα ή και μυστικιστικά σύμβολα. Οί έρμηνείες που δίδονται για την ύπαρξη όλων αυτών των κτηρίων και των συμβόλων είναι πολλές και ποικίλες και δημιουργούν εύλογα τό έρώτημα: τί συμβαίνει στην πόλη Αστανά ή **τί πραγματικά συμβολίζει ή πόλη Αστανά;**

ΔΙΑΚΟΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Κατά τό τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2016 και μετά τίς διακοπές των έορτών των Χριστουγέννων, συνεχίστηκε ή λειτουργία του «Σεμιναρίου Ορθοδόξου Πίστεως και Οικοδομής στην Ορθοδοξία». Τό Σεμινάριο, που διάγει την 3^η δεκαετία λειτουργίας του, προσέφερε μέχρι σήμερα πολύτιμη βοήθεια, τόσο σ' εκείνους που τό παρακολουθούν τακτικά, όσο και στους άκροατές του ραδιοφωνικού Σταθμού της «Πειραιϊκής Έκκλησίας», ό οποίος μεταδίδει τίς εισηγήσεις κάθε Σάββατο απόγευμα. Οί όμιλίες γίνονται κάθε Κυριακή, 11.30 π.μ. έως 13.00, στό Πνευματικό Κέντρο της Ένορίας της Αγίας Παρασκευής Αττικής. Οί έκλεκτοί όμιλητές, αναπτύσσουν θέματα, που έχουν σχέση με την έν

6. <http://www.contra.gr/Soccer/Europe/EuropaLeague/paok/astana-foytourismos-kai-petrodolaria-sthn-kardia-ths-stepas.2523318.html>

Χριστώ ζωή και την Έκκλησιαστική μας παράδοση.

Κατά τή διάρκεια της περιόδου αυτής του Σεμιναρίου πραγματοποιήσαν εισηγήσεις οί έξής όμιλητές:

Ο Αϊδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Γεώργιος Μεταλληνός, μέ θέμα: «Από τον πλούτο της έλληνορθόδοξης παιδείας μας στην σημερινή χρεωκοπία της».

Ο Όσιολογ. Μοναχός π. Αρσένιος Βλιαγκόφτης, μέ θέμα: «Τά χαμένα παιδιά μας».

Ο Πανοσιολ. Αρχιμ. π. Τιμόθεος Παπαδάκης, μέ θέμα: «Ποιά τά εμπόδια για την μετάνοια?».

Ο Πανοσιολ. Αρχιμ. π. Χερουβείμ Βελέτζας, μέ θέμα: «Πρόκληση των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας και ή στάση μας ως Χριστιανών».

Ο Αϊδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Ιωάννης Φωτόπουλος, μέ θέμα: «Ορθόδοξη όμολογία: Η μοναδική αντίσταση στην πρόκληση της Νέας Έποχής».

Ο Θεολόγος Λυκειαρχης κ. Σταύρος Κάνας, μέ θέμα: «Τά ιερά γράμματα σώζουν, τά άθεα γράμματα καταστρέφουν».

Ο Συγγραφέας κ. Κωνσταντίνος Παπαδημητρακόπουλος, μέ θέμα: «Ζήσε τή στιγμή!».

Ο Πανοσιολ. Αρχιμ. π. Διονύσιος Κατερίνας, μέ θέμα: «Μέ τον σταυρό στό χέρι και μέ τό δηλητήριο στό στόμα».

Σημείωμα της Διευθύνσεως

Τό άρθρο «Τί είναι ή Αγγελολογία», τό όποιο δημοσιεύθηκε στό προηγούμενο τεύχος του περιοδικού μας, στηρίζεται στό κείμενο της κυρίας Έλένης Άνδρουλάκη, τό όποιο είχε δημοσιευθεί στόν «Διάλογο» τ. 37 του έτους 2004. Περιλαμβάνει και αποσπάσματα από τό προαναφερθέν κείμενο, εκτός εισαγωγικών, και οί παραπομπές 3, 4 και 6 έχουν καταγραφεί έσφαλμένα, γι' αυτό παραπέμπουμε τον αναγνώστη στό τεύχος 37.

Ο Συγγραφέας κ. Δημήτριος Κόκκορης, με θέμα: «Αδάμ: Έξωση και έπιστροφή» και

Ο Αιδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος, με θέμα: «Ορθοδοξία και αίρεση. Έπισημάνσεις από τόν Άγιο Γρηγόριο Παλαμά».

Η Π. Ε. Γ., πού αποτελεί τόν οργανωτικό φορέα του Σεμιναρίου, συνιστά στους φίλους και συνεργάτες της πού παρακολουθούν τά μαθήματα, νά τό κάνουν γνωστό και νά καλέσουν και άλλους φίλους και γνωστούς τους, πού δέν τό γνωρίζουν, για νά συμμετάσχουν σ' αυτό.

Κατά τό τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου πραγματοποιήθηκαν επίσης δύο εκπαιδευτικές ήμερίδες, για τούς συνεργάτες της Π. Ε. Γ. Η πρώτη διεξήχθη στό Πνευματικό Κέντρο του Ι. Ν. Υψώσεως Τιμίου Σταυρου Χολαργου, τό Σάββατο, 16 Ιανουαρίου. Εισηγητής ήταν ο π. Αρσένιος Βλιαγκόφτης, με θέμα: «Καμπαλά». Η δεύτερη ήμερίδα διεξήχθη στό Πνευματικό Κέντρο του Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής, του όμώνυμου προαστίου, τό Σάββατο, 5 Μαρτίου. Η εισήγηση, πραγματοποιήθηκε από τόν κ. Μηνά Αναστασάκη, με θέμα: «Οί Φωτισμένες. Απολυτρωτική Σχολή Παντανάσσης, της Κωσταντίνας Ζολώτα».

Οί ήμερίδες πραγματοποιούνται, μετά τή Θεία Λειτουργία, με σκοπό τόν καταρτισμό συνεργατών της Ένωσης για νά αναλάβουν διακονία ένήμερωσης και παροχής βοήθειας σε όσους αντιμετώπιζουν προβλήματα από τήν έμπλοκή τους σε αίρετικές ομάδες.

Ακόμη, στις 15/2/2016 πραγματοποιήθηκε στό Θέατρο «Περοκέ» ή καθιερωμένη έτήσια Θεατρική Παράσταση με τό έργο της μακαριστής Ξανθούλας Παπουτσή: «Γυρισμός». Τήν παράσταση πραγματοποιεί τό Όρθόδοξο Πνευματικό Κέντρο «Απόστολος Τιμόθεος», υπέρ του έργου διακονίας της Π. Ε. Γ.

Και κατά τό τρίμηνο αυτό, μέλη της Π. Ε. Γ. έδωσαν διαλέξεις σε ένορίες της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και στις έδρες Ιερών Μητροπόλεων της Έκκλησίας της Ελλάδος, με θέματα σχετικά με τήν δραστηριότητα των σεκτών.

Συνεχίστηκε επίσης, κατά τό τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου, ή έντατική εκπαίδευση συνεργατών της Π. Ε. Γ. στις ειδικές «ομάδες εκπαίδευσης και επανένταξης», σύμφωνα με τό πρόγραμμα πού δημοσιεύεται στό τέλος του περιοδικού μας.

**Ο «ΔΙΑΛΟΓΟΣ» ΠΑΡΑΚΑΛΕΙ ΘΕΡΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ**
**Καθότι ή συνέχιση της έκδοσης του βασίζεται
στή δική σας ύποστήριξη.**

Για τήν αποστολή της οικονομικής σας ένίσχυσης μπορείτε νά χρησιμοποιήσετε τήν ένθετη ταχυπληρωμή, ή όποία έχει χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος από τίς άλλες ταχυδρομικές έπιταγές ή νά καταθέσετε χρήματα στον κατωτέρω τραπεζικό λογαριασμό της Π.Ε.Γ.

Έθνική Τράπεζα: 180/296004-44, IBAN GR 5701101800000018029600444

Η αποστολή των αποδείξεων σε όσους έστειλαν συνδρομή γίνεται άμεσα. Παρακαλούμε, στό έντυπο της ταχυπληρωμής νά γράφετε καθαρά, στή θέση «Αποστολέας» τά στοιχεία σας. Παρακαλούμε επίσης νά γράφετε τό τηλέφωνό σας.

ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΑΓΑΡΑΚΗ, ΕΡΕΥΝΗΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΙΝΑΙ Η ΓΙΟΓΚΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ-ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ; Είναι ή γιόγκα ως μυϊκή άσκηση κατάλληλη για τή βελτίωση της υγείας;

Εδώ και αρκετές δεκαετίες, όρισμένοι κύκλοι προβάλλουν στο δυτικό κόσμο τή γιόγκα ως ιδανική μορφή σωματικής άσκησης.

Επίσης γίνονται μαθήματα-σεμινάρια γυμναστικών ασκήσεων, διδάσκονται στάσεις και κινήσεις του σώματος, όπως αυτές εφαρμόζονται στον ινδουισμό και στον βουδισμό (γιόγκα).

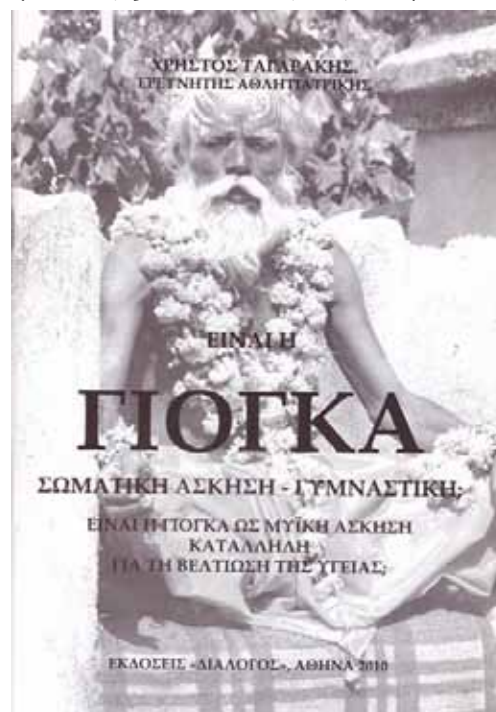
Στό παρόν κείμενο γίνεται προσπάθεια νά παρουσιαστεί τό θέμα μέ τόν απλούστερο δυνατό τρόπο.

Σκοπός τής μικρής αυτής εργασίας είναι νά μπορέσει νά αντιληφθεί ό καθένας, ανεξαρτήτως των θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων προτιμήσεων του τίς διάφορες πλευρές του ζητήματος.

Η σωματική άσκηση είναι κοινό αγαθό, όπως και ή ελευθερία. Ό κάθε ένας έχει τό δικαίωμα νά γνωρίσει ποιά είναι ή αλήθεια για τό συγκεκριμένο θέμα.

Μόνο έτσι, θά είναι σέ θέση νά επιλέξει ελεύθερα, αυτό πού ό ίδιος κρίνει ως σωστό.

Η μελέτη γίνεται μέ βάση τίς σύγχρονες απόψεις τής ιατρικής, τής αθλητιατρικής και τής θρησκευολογίας.

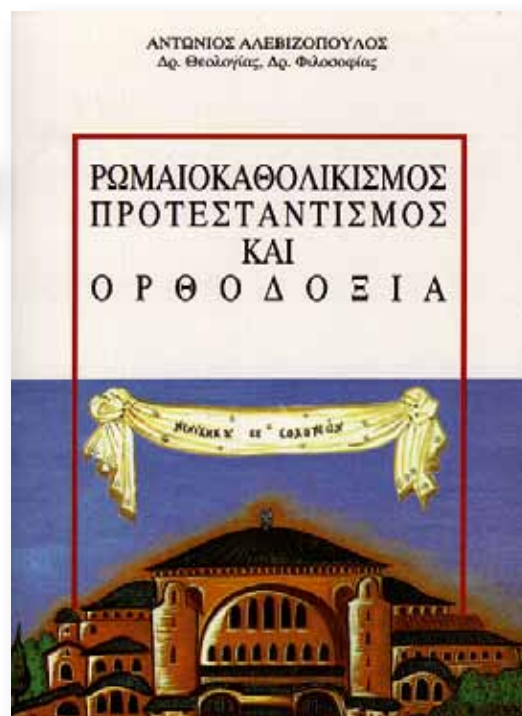

Σελίδες: 40. Τιμή λιανική: 2 €.

Πώληση χονδρική (για βιβλιοπωλεία) & λιανική: Εκδόσεις Σταμούλη Α. Ε., τηλ.: 210 5238305.
Γιά αποστολές «επί αντικαταβολή»: Τηλ.: 210 6396665, Fax: 210 6082219.

“Ένα βιβλίο ιδιαίτερα επίκαιρο!

Προμηθευθείτε το
από τά Βιβλιοπωλεία
ή τήν Π. Ε. Γ.
τηλ. 210.6396.665.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Από τό Ραδιοφωνικό Σταθμό τής Ἐκκλησίας τής
Ἑλλάδος, 89,5 FM, μεταδίδεται ἡ ἐκπομπή:
«Ἀλλοτρίωση δόγματος - ἀλλοτρίωση ἡθους». Σάββατο, 17.00-17.30.
Ἐπιμελεῖται καί παρουσιάζει ὁ Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος.

Ἀπό τό Ραδιοφωνικό Σταθμό τής Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας,
91,2 FM, μεταδίδονται οἱ ἐκπομπές:

α) «Ἀντιαιρετική Δράση», Σάββατο, 14.15-15.00. Ἐπιμελοῦνται καί παρουσιάζουν
οἱ Πρωτοπρ. π. Κυριακός Τσουρός καί π. Βασίλειος Γεωργόπουλος

β) «Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Πίστεως», Σάββατο, 18.00-19.00.
(Ἀναμεταδίδονται οἱ ὁμιλίες πού πραγματοποιοῦνται στό Ἐνοριακό
Κέντρο τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀττικῆς, κάθε Κυριακή).

Ἰστοσελίδα τής ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ: www.ecclesia.gr, e-mail: ierasynodos@ecclesia.gr

Ἰστοσελίδα τής ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ:
www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/heresies/HERESIES.HTM
e-mail: aireseis@gmail.com τηλ. 210 7272240-3, fax: 210 7272244

Ἰστοσελίδα τής Π. Ε. Γ.: www.ppu.gr τηλ. 210 6396665, fax: 210 6082219

ΠΡΟΦΗΤΕΣ ΚΑΙ ΨΕΥΔΟΠΡΟΦΗΤΕΣ

«Γνήσιος καί νόθος προφητικός λόγος»

Ποτέ ἄλλοτε, ὅσο στή σημερινή ἐποχή, δέν ὑπῆρξε τόση παραγωγή καί διακίνηση «προφητειῶν». Καθημερινά, μέσα ἀπό τηλεοπτικές ἐκπομπές, ἐφημερίδες εὐρείας κυκλοφορίας, περιοδικά, ἱστοσελίδες καί Blogs, προβάλλονται σεβάσμιες μορφές ἀπό τό χῶρο τής Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὄχι τόσο γιά τήν ἐνάρετη καί ὀσιακή βιοτή τους, ὅσο γιά τόν «προφητικό» τους λόγο.

Καί ἀναγκαζόμαστε νά θέσουμε τήν λέξη ἐντός εἰσαγωγικῶν, ὄχι διότι ἀμφισβητοῦμε πῶς οἱ σύγχρονοι γέροντες ἔχουν προφητικό λόγο, ἀλλά ἐπειδή ἡ ὑπερέκθεσή τους ἀπό τά παραπάνω «μέσα» δημιουργεῖ τεράστιες στρεβλώσεις στό μήνυμα τής σωτηρίας πού θέλουν νά ἐκπέμψουν.

Στό παρόν πόνημα προσπαθήσαμε νά ὀριοθετήσουμε τήν διδασκαλία τής Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τόν γνήσιο προφητικό λόγο, σέ σχέση μέ τίς νόθες προφητικές ἐμπειρίες, πού κατακλύζουν τήν ἐκκλησιαστική ἱστορία καί κυρίως τήν ἐποχή μας.

Ὁ «ὄρυμαγδός προφητειῶν», πού κατακλύζει τόν σύγχρονο ἄνθρωπο, τόν ὀδηγεῖ σέ ἀπόλυτη σύγχυση, ἐντείνει τά ὑπαρξιακά του προβλήματα καί τόν σπρώχνει σέ ἐπικίνδυνες ἀτραπούς.

Προμηθευθεῖτε το ἀπό τά βιβλιοπωλεῖα, τίς «Ἐκδόσεις Σταμούλη», τηλ. 210 5238305 ἢ τήν Π.Ε.Γ., τηλ. 210 6396665.

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου
και συνεργατών του**

1. «Ἡ Ὁρθοδοξία μας».
2. «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη-Λατρεία- Ζωή».
3. «The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life».
4. «Ἡ ἀστρολογία στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
5. «Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας».
6. «Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καὶ παραχριστιανικῶν ομάδων», (ἔκδ. Γ΄).
7. «Πεντηκοστιανοὶ καὶ Ὁρθοδοξία».
8. «Μετενάρκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ Κακοῦ», (ἔκδ. Β΄).
9. «Ἀποκρυφισμὸς, Γκουρουϊσμὸς, “Νέα Ἐποχὴ”», (ἔκδ. Γ΄).
10. «Διαλογισμὸς ἢ προσευχὴ; Ὁρθόδοξη θεώρηση».
11. «Ἡ Λατρεία τῆς “Σκοπιᾶς”», (τόμος Α΄).
12. «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καὶ Ὁρθοδοξία», (τόμος Γ΄).
13. «Ἡ χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σὲ δρόμους τοῦ Ἐωσφόρου».
14. «Νεοφανεῖς αἱρέσεις-Καταστροφικὲς Λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
15. «Ἐγκληματικὸ δόγμα. Ἐμπειρίες πρώην σατανιστῶν».
16. «Ὁμάδες ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη», ἔκδ. Ζ΄ Πανορθόδοξο Συνδιασκέψεως (Ἀλιάρτος 20-26/9/1995).
17. «Ναζισμὸς μὲ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὀλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καὶ παραθρησκευτικῶν ομάδων».
18. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Προβληματικὴ καὶ στρατηγικὴ».
19. «Νεοσατανισμὸς. Ὁρθόδοξη θεώρηση καὶ ἀντιμετώπιση».
20. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας. Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια».
21. «Τὸ Νόημα τῆς ζωῆς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
22. «Καταστροφικὲς λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους».
23. «Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία».
24. «Ρωμαιοκαθολικισμὸς, Προτεσταντισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία».
25. «Ἀφιέρωμα στὸν π. Αντώνιο Αλεβιζόπουλο» ἔκδ. Π.Ε.Γ.
26. Μοναχῆς Ἀντωνίας, «Νεοπεντηκοστιανοὶ στὴν Ἑλλάδα», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
27. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
28. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θεοσοφία - “Νέα Ἐποχὴ”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
29. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Σχεδιάγραμμα Ὁρθόδοξου Κατηχήσεως», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
30. Ἰωάννου Μηλιώνη, «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στὸ Χάρι Πότερ»;», ἔκδ. Π.Ε.Γ. (ἔκδ. Δ΄).
31. Λεωνίδου Ἰ. Φιλιππίδου. «Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
32. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἑβδομάς», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
33. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Γενικὴ θεώρηση, (τεῦχος 1ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
34. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Καμπάλα κ.λπ. (τεῦχος 2ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
35. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀλχημεία» (τεῦχος 3ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
36. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀποκρυφιστικὲς Ὁμάδες», Ροδόσταυροι κ.λπ. (τεῦχη 4ο-10ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
37. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Νεοαποκρυφισμὸς», (τεῦχη 11ο-15ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
38. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Μαγεία», (τεῦχη 16ο-20ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
39. «Σατανιστικὲς παγίδες» (σειρὰ Β΄), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
40. Κυριάκου Κυριαζόπουλου, «Σαηεντολογία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
41. Κωνσταντίνου Χολέβα, «Ποιοὶ καὶ γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση»;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
42. Ἄννας Μπουρδάκου, «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Ἀπὸ τό Α στὸ Ω», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
43. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Ὁ Νεοπαγανισμὸς τῆς “Νέας Ἐποχῆς”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
44. Χρήστου Ταγαράκη, «Εἶναι ἡ γιόγκα σωματικὴ ἄσκηση-γυμναστικὴ»;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
45. Κωνσταντίνου Παπαχριστοδοῦλου, «Προφῆτες καὶ ψευδοπροφῆτες», ἔκδ. Π.Ε.Γ.

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων ποὺ συνιστοῦμε

1. «Ἡ Ὁμοιοπαθητικὴ ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη», ἔκδ. Π.Ε.Γ Βορείου Ἑλλάδος, (ἔξαντλήθηκε). Ὑπάρχει στὴν ιστοσελίδα: www.orthodoxnet.gr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=41
2. Μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, «Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μιὰ πραγματικὴ ἀπειλή», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
3. Βουδιστικὲς αἱρέσεις στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
4. Μ. Ε. Johns, α) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ πόλεμος μὲ τὸ θηρίο», β) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ μαρμαρωμένος βασιλιάς», γ) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ τὸ νησί τῆς Ἀφροδίτης», ἔκδ. Κ. Ε. Δ., Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν (τηλ. 2610 275022).

Τὰ βιβλία διατίθενται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δὲν τὰ βρίσκετε μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθεῖτε στὴν Π.Ε.Γ, τηλ. 210 6396665, προκειμένου νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολῇ.